

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. SZERDA, október 5.

277. szám

Telefon: Kladóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52, 370.
Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Harc-program nélkül

A községi választások ideje egyre közeledik, a választási előkészületeket egyik-másik párt már be is fejezte a listák lezárásával, de még egyetlenegy párttól sem hallottuk, hogy voltaképpen milyen program megvalósítására kéri a választók támogatását. Minduntalan és mindenfelé értekezleteket tartanak, hogy az értekezleteken résztvevők szavak, akikről azt hiszik, hogy utánuk mennek, melyik párthoz csatlakozzanak, vagy melyik párttal keressék a választási megegyezés feltételeit! Csak éppen arról nem beszélnek sem jelöltek, sem pártok, hogy mit fognak cselekedni a választások után.

Csúdalatosan érdekes jelenség ez. Minden párt kizárólag a taktikai kérdésekkel törődik s mindegyik párt egyformán hanyagolja el a programkészítést és programhirdetést. Még ha a politikai pártoknak volna olyan határozott községi programjuk, mint amilyen van például az angliai pártoknak, melyek sokkal inkább térnek el egymástól községi, mint országos politikai törekvéseikkel. De tudjuk mi azt, hogy mi például a radikális párt községi programja, tudja valaki ezen a világon, hogy a radikális párt egyes frakcióit mi választja el egymástól a községi politika terén, avagy maga Davidovics és személyesen Pribicevics tudnának felelni arra a kérdésre, hogy a községi politika terén miben egyeznek meg és hol ágaznak el utjaik? Adós ezzel a magyar párt is s attól kell tartani, a községi választásokon is a párt neve lesz az egyetlen, de fájdalom, nem elegendő, összeterező ereje, összetartó, egy irányu elhatározásra és cselekvésre készítő hatalma az egymástól szétszokó tömegeknek.

A választók leltári tárgyai lettek az egyes pártoknak, melyek már attól is elszoktak, hogy legalább igyekezzenek az értelemre hatni s programjukkal törekedjenek híveket szerezni. Minek az? — gondolják a pártvezérek. Aki radikális, ugyanis a radikális listára, aki demokrata, ugyanis a demokrata jelöltekre szavaz. A megválasztottak az egyes községekben is az országos pártok helyi érdekeit fogják szolgálni. A közérdek szempontjai a pártérdekek mögött húzódnak meg nagy szerénnyen.

Mennyi minden volna pedig a teendő! A vajdasági városok fejlődése több, mint tíz évvel ezelőtt megszakadt. Először a háború, azután a háborút követő ideiglenes közigazgatási berendezkedés állta annak útját, hogy nagyszabású reformokra csak gondolni is lehessen. Évtizedes mulasztást és évtizedes fejlődés elmaradását kellene most pótolni. Még kuriózumképpen, még egzotikus ritkaság formájában sem hangzik el egyetlen szó sem arról, hogy valamelyik párt, vagy valamelyik jelölt mire akarja felhasználni a ráruházott bizalmat. Kövezés, csatornázás, egészségügyi intézmények, lakáspolitikai, kislakásépítési akció, gyáralapítások, közvilágítás, közlekedésügy, iskolakérdés, kulturális problémák, szegényügy, tüdővész elleni küzdelem, kórházügy, fásítás, — mindmennyi fejezete lehetne

bármelyik párt községi programja számára. De ki beszél erről?

Az agrárreform elvette a városok köztulajdonban lévő földjeit is. A városi háztartásokat új alapokra kell fektetni. A közteherviselés új módját és új alapját kellene kigondolni, hogy végre megszűnjene a pótdadók, melyek üldöztek minden munkát és minden kezdeményezést és favorizálták a produktivitásra hivatott tö-

ke renyhességét. Új városi adórendszerre van égető szükség, a városi háztartásoknak új alapokra való fektetésére. Halljuk valakit erről beszélni? Hallottunk csak egyetlenegy programbeszédet a már hetek óta izgalmas választási harcban? Gyűlés van elég, megbeszélések folynak szüntelen, de mindegyiken csak arról, hogy mit kell majd cselekednünk.

A községi politikát betemeti az országos politika. A választók, akik nem vették el öntudatukat s meg tudták őrizni a pártok narkotizáló tusájában is gondolkodásuk függetlenségét, tökéletesen tájékozatlanok a tekintetben, hogy szavazatukkal milyen program megvalósulását segítik elő. Nem programok, de pártkeretek küzdenek egymással.

Radics kibékült Pribicevicsel

A horvát parasztpárt vezére előbb Pribicevicsel, azután Davidovicsot látogatta meg — Davidovics Ljuba mindnyájunk vezére — mondotta Radics Teljes a megegyezés a készülő demokrata blokk vezéréi között — Radics és Pribicevics szerint a blokk nem irányul a radikálisok ellen

A radikális klub Perics Ninkót jelölte a parlament ideiglenes elnökévé

Beogradból jelentik: Kedden megérkezett Beogradba Radics István és megérkezésével rendkívüli élénkséget vitt a politikai életbe. Már a délelőtti órákban olyan szenzációval szolgált, amilyen még nem történt a jugoszláv politikában:

Radics felkereste Pribicevics Szvetozárt, akinek eddig legelkeseredettebb ellenfele volt és barátságos tanácskozást folytatott vele a két párt együttműködéséről.

Pribicevics délután viszonzta Radics látogatását, felkereste a horvát parasztpárt vezérét és a két politikus ezzel lezárta a jugoszláv politika egy hosszú fejezetét, melynek egyik főmotívuma a Radics és Pribicevics közti ellenséges viszony volt.

Ennek az eseménynek a napi politikára gyakorolt hatásától eltekintve, az egész politikai fejlődés szempontjából is messzemenő következményei lehetnek.

Radics és Davidovics közt is megtörtént a találkozás,

ugyhogy a demokratikus blokk eszméje a keddi nappal közelebb jutott a megvalósulásához.

Radics és Pribicevics találkozása

Radics István reggel hét órakor érkezett Beogradba. A pályaudvaron nagyszámu horvát parasztpárti képviselő várta. Radics kilenc órakor a parlamentbe ment. Megérkezése után Drljevics Szekula dr. felkereste a független demokraták klubját, ahol a jelen volt képviselőkkel a Radics és Pribicevics közti találkozás létrehozásáról beszélt. Közben megérkezett Pribicevics, aki külön, négy szemközti tanácskozásra vonult vissza Drljevicsel. Háromnegyed tízkor Drljevics beszámolt Radicsnak a tanácskozás eredményéről, aztán Radics Drljevics kíséretében átment a független demokrata párt klubhelyiségébe.

A folyosón tartózkodó újságírók megkérdezték Radicsot, hogy Pribicevicshez megy-e?

— Igen, meglátogatom egy kicsit — válaszolt mosolyogva Radics.

Pribicevics az aitonál fogadta Radicsot, akit Drljevics magára hagyott. A horvát parasztpárt vezére, aki tudvaleg nagyon rövidlátó, egy másik ajtó felé tartott, mire Pribicevics mosolyogva elébe állott. Radics megveregette Pri-

Az általános politikai helyzet a demokratikus blokk megalakítására irányuló törekvésekben, másrészt a szlovén néppárt és a radikális párt közötti egyesülés megalakulásában jegecesedik ki. Ami a demokratikus blokkot illeti, beavatottak véleménye szerint

egyelőre csak az érdekelt pártok szoros parlamenti együttműködéséről van szó, a pártok szorosabb egységbe tömörítése csak egy későbbi időpontban következne be.

A pártvezérek közti tárgyalások azonban tulmentek a parlamenti együttműködés kérdésének megbeszélésén és szóba került a demokratikus blokk programja arra az esetre, ha a hatalmat sikerül átvennie. Ezt a programot beavatott körök így formulázzák meg: Az állam tisztviselői apparátusának depolitizálása, az adók egységesítése, a községi és tartományi önkormányzatok reformja.

Ami a radikális-szlovén néppárt egyesülését illeti, a két párt szoros parlamenti egységgé való átalakulása már csak napok kérdése. A radikális klub, amely megválasztotta tisztikarát, az első alelnöki állást fenntartotta Korosecék számára.

káról beszélget, hogy a civilizációt biztosítsuk államunkban.

Radics látogatása Davidovicsnál

Amíg Pribicevics Radicsal tárgyalt, addig Drljevics előkészítette a találkozást Davidovicsal. A demokrata párt vezérével való találkozás után Radics így nyilatkozott:

— Voltam Davidovicsnál. Egészséges és jól érzi magát. Beszélgettünk és megfogunk beszélgetni. Minden rendben van és mindenben egyetértünk. A legtöbbet a népről beszélgettünk, arról, hogy a népnek milyen nehéz a sorsa és hogy hogy kell a népen segíteni. Erre kellene a radikálisoknak törekedniük, akkor másképpen volna. Ezt megmondtam Pribicevicsnek is.

Davidovics a mi elnökünk, mindannyiunk elnöke!

Ha a radikálisok okosak volnának, az ő elnökük is volna. De én négy órakor Pribicevicsel van találkozóm, öt órakor a klubunk tart ülést.

Davidovics igen jókedvűen hagyta el a demokrata klubot és beszélgetésbe elegyedett az újságírókkal, akik közölték vele, hogy Radics öt mindnyájuk elnökének nevezte. Davidovics azt mondta az újságíróknak, ne kényszerítsék arra, hogy beszéljen, mert az újságírók még elronthatják a dolgot.

A demokrata klub ülése

Délelőtt a demokrata párt ülést tartott, amelyen Davidovics rövid beszédben elítélte a sajtóban terjesztett híreket a párthoz fennálló nézeteltérésekről és azokat megcáfolta. Ezután közfelkiáltással megválasztották a tisztikart, amely a következőképpen alakult meg: Elnök: Davidovics Ljuba, alelnökök Radovics Andrija, dr Ribar Iván, Trajkovics Ackó, titkárok Vlajcs Bozsidar, Pavlovics Velimir, Petkovics György, Husszeinbegovics Muhamed, pénztáros dr. Novakovics Izidor szombori képviselő.

Az ülés után a képviselők nagy része együtt maradt és élénk eszmecserét folytattak a helyzetről.

Veljkovics Voja, aki a Politika szerint a demokrata párt általános politikája ellen dolgozik, nyilatkozott az újságíróknak és kijelentette, hogy a Politika híre nem felel meg a valóságnak és az sem

bicevics vállát, kezét fogott vele és így üdvözölte:

— Jónapot, Szvetozár.

— O zdravó, hogy vagy Sztepan? — szólott Pribicevics és helyet kínált meg. Az ajtót ezután becsukták, úgyhogy a továbbiakat az újságírók már nem látták.

Az újságírók kérdésére, hogy miről beszélgetett Pribicevicsel, Radics így válaszolt:

— Ez csak a nyitány. Önök hallották az uvertürt, hallani fogják majd az operát is. Két régi barát és új munkatárs találkozott.

— Fogjuk-e még találkozni? — kérdezték az újságírók.

— Fogunk. Nagy dolgokhoz időre van szükségünk.

— Van-e véleményeltérés Önök között?

— Nincs

— A taktikában sem?

— Abban sem.

Pribicevics a következőket mondta: — Két ember, akik ifjúságukban együtt dolgoztak, ma az együttes mun-

igaz, hogy a demokraták a parlamenti elnökségért cserében a belügyminiszterséget kérik a maguk részére.

Pecsi Dragutin a pártvezetőség megbízásából a következő közlést tette a sajtó képviselői előtt:

— A demokrata pártban sem Veljovics Voja, sem én semmiféle bomlasztó akciót nem folytatunk. Ezek a hírek csak folytatásai a választások alatt megkezdett intrikáknak.

A demokraták és független demokraták első tanácskozása

A demokrata párt és a független demokrata párt hivatalos kiküldöttel kedden elsőzben találkoztak és a találkozásról a következő kommunikát adták ki:

— A demokraták első tanácskozásán Timotijevics, Grol, Ribdr, Kramer, Wilder és Popovics Szyetiszlav képviselők megállapították azokat a kérdéseket, amelyekről tanácskozni kell. Még egy-két találkozás fog történni, amíg ezeket a kérdéseket tisztázzák és megállapítják azt az eljárást, amely szerint a pártforumok elé viszik a végleges döntést.

A Radics-párt klubülése

Délelőtt a Radics-párt is ülést tartott és a következő tisztikart választotta meg: Elnök Radics István, első alelnök Macsek Vlatko dr., második alelnök Preca Nikola dr., titkárok: Mastrovics Ljubomir tanár és Hesinovic Grga tanár.

Radics István nyilatkozata

Radics István délután hat órakor nem fogadta az újságírókat, hanem Bacsinics Rude után hosszabb nyilatkozatot tett, amelyben a következőket mondja:

— A mai helyzetet az jellemzi, hogy a nagy pártok, amelyek demokrata program alapján állnak, közös irányvonalat találtak. A mai megbeszélésem Pribicevicsel és Davidovicsal arra a meggyőződésre vezettek, hogy a demokrácia parlament uniója már kész dolog és hogy Davidovics minden pillanatban nemesak a saját klubja nevében, hanem egy egységtű parlamenti többség nevében is

A radikális klub megválasztotta tisztikarát

A radikális klub este félhétkor ülést tartott. Az ülésen, amelyen Vukicevics Velja elnökölt, semmi vita nem volt, csak a tisztikart választották meg. Vukicevics indítványára öttagú jelölőbizottságot küldtek ki, melynek javaslatára alelnökké Laloševics József, Jankovics Szevánt, Kujundzics Bogoljubot, titkárokká Popovics Dimitrijét és Aliparmakovics Milánt választották meg. Az ülésen megállapodtak abban, hogy a parlament ideiglenes elnökévé dr. Perics Nikót jelölik. Az igazolóbizottság jelölőlistáját elkészítették. A listavezető dr. Szubotics Nikola, a volt parlament alelnöke, az első helyekre Jovanovics Vaszát, Rankovics Milutint, dr. Laloševics József, dr. Milasinovics Bogdánt és Trbics Vaszilijét jelölték. A lista tizenegyedik helyén dr. Várdy Imre, tizenkettedik helyén pedig Sztrilics Béla áll.

Pribicevics és Davidovics tanácskozása

Pribicevics este hét óra után felkereste Davidovics Ljubát és több mint egy óra hosszat tanácskozott vele. A megbeszélés után Davidovics csak annyit mondott, hogy meg van elégedve. Pribicevics a következőket mondotta:

— Szép, baráti beszélgetést folytattunk a nép iránti szeretetről és más dolgokról. Nagyon meg vagyok elégedve és tele vagyok bizalommal a nép szebb jövője iránt.

Pribicevics az újságíróknak arra a kérdésre, hogy a demokrata blokk megalakulása nincs-e kollízióban a radikális-demokrata koalícióval, ezt válaszolta:

— Nincs. A radikálisok is bevették Korosecet a kormányba, tekintet nélkül a demokratákra, akikkel koalícióban vannak. A demokrata blokk nem irányul

A klub sajtóbizottságot is alakított, amelynek Mastrovics Ljubomir, Bacsinics Rude és Csajkovac Zsigmond a tagjai.

Pribicevics visszaadta a látogatást Radicsnak

Délután négy órakor Pribicevics visszaadta Radics látogatását. A két pártvezér tanácskozása fél óráig tartott. A találkozás után Pribicevics a következőket mondotta:

— Holnap a parlament ülést tart és mindenről beszélünk, ami ezzel összefügg. Természetesen a demokratikus blokkról is beszélgettünk.

— Beszéltek-e a parlament elnökének megválasztásáról?

— Erről még nem, de erről is fogunk beszélni.

— Radics azt mondta, hogy Davidovics lesz a közös vezér?

— Miért ne lenne? — válaszolta Pribicevics. — Ő a demokrata párt eszméjének vezetője és hordozója. Jól mondta Radics.

— Fognak-e még ma találkozni?

— Lehet, hogy ma, lehet hogy holnap.

— Radics azt mondta, hogy a blokk nem irányul a radikálisok ellen.

— Természetes hogy nem — válaszolta Pribicevics — miért irányulna ellenük? Minden radikális, akit a népszabad akarattal választott meg, részt vehet ebben a munkában.

léphet fel.

Ez a többség homogén és a nép összes szellemi és anyagi szükségletének alapján áll. Közöttünk sem politikai, sem taktikai kérdésben nincs semmiféle nézeteltérés.

Davidovics tölem és Pribicevictől felhatalmazást kért, hogy ezentul az egyesült demokratikus parlamenti többség közös elnöke gyanánt léphessen fel.

Ennek az egyesülésnek technikai készültvitele még néhány napig elfart, de minden kész lesz még a verifikációs vita alatt.

a kormány ellen, sem a radikálisok ellen, csak éppen nem vagyunk hajlandók együtt dolgozni Vukicevicsel. Talán csak nem akarja magát Pribicevics úgy feltüntetni, mintha a radikális párt perszoniifikációja volna?

Két panasz érkezett be a szombori választások ellen

A szombori választások ellen két panasz érkezett be a parlamenthez. Egyiket a Trifkovic-párt, a másikat a kormánytámogató radikálisok nyújtották be. A kormánytámogató radikálisok petíciója szerint a demokrata-magyar lista hibásan vett részt a választásokban, mert megengedték, hogy tíz perccel a listák benyújtásának lezárása előtt a listát visszavegyék és kijavítsák.

A szlovén néppárt klubülése

A szlovén néppárt kedden szintén klubülést tartott, amelyen Korosec beszámolt Vukicevics miniszterelnökkel folytatott tárgyalásainak eredményéről. Korosec beszámolóját a klub tudomásul vette.

Radics a földműves párttal is tárgyalt

Radics István kedden este meglátogatta Lázics Voját, a földművespárt egyik vezetőjét és hosszú ideig tanácskozott vele. A tárgyalások anyagáról sem Radics, sem Lázics Voja nem tett nyilatkozatot a sajtó számára.

Politikai körökben ezután feszült érdeklődéssel várják, hogy a demokrata blokk megalakítására irányuló akció előrehaladt stádiuma milyen hatással lesz a kormány helyzetére.

Hivők harca a plébános ellen

A guduricai egyházi háboru a belacrkvai törvényszék előtt

Belacrkváról jelentik: Nagy érdeklődés mellett nyitotta meg Jovanovics elnök Weber Péter volt guduricai plébánosnak, Tetz János, a német párt helyi elnöke ellen indított sajtóperében a folytatolagos főtárgyalást.

Az első tanu Wolek József gazdálkodó volt, aki azonban semmi lényegeset nem mondott. Lenhardt Ferenc kereskedő vallomásaiban előadta, hogy az orgona megrendelése után házról-házra jártak a pap megbízásából és mindenkivel közölték, hogy mennyivel kell az orgona árhoz hozzájárulni. Dr. Zinner Miksa védő több kérdést intézett a tanuhoz.

Tanu: Elég, ha az elnök ur faggat annyi kérdéssel, most még az ur is nyugat? Nem vagyok hajlandó az ön kérdéseire válaszolni.

Az elnök a tanut rendreutasítja.

Lenhardt Mihály hallotta, hogy Weber plébános a deputáció vezetőjét oldalba lökte. Schüssler Mihály, a küldöttség vezetője igazolta, hogy amikor a paphoz mentek, először Basztius ment be hozzá és kérte, hogy fogadja a deputációt. Weber erre kijelentette, hogy nem hajlandó fogadni, majd kiment és amikor Schüssler azt mondta neki, hogy csak kérni jöttek, rárohant, megöklözte és ezzel bebizonyította, hogy a boxoláshoz tényleg ért.

A bíróság ezután az iratok felolvasására tért át. Megállapították, hogy a püspöki adminisztratura nem küldötte át közvetlenül az iratokat a törvényszékhez, hanem a belacrkvai plébániához címezte.

Ezután felolvasták a Weber Péter ellen lefolytatott fegyelmi eljárás vizsgálati jegyzőkönyvét, amelyből megállapítható, hogy a fegyelmi eljárás során több tanu

igazolta, hogy a rekvirálás elől elrejtett vászon a templomban a szent sírban volt eldugva. A plébános mindig elkésett az istentiszteletről, az iskolában nem végezte pontosan a vallásoktatást, a küldöttség egyik tagját oldalba lökte. Özvegy Kobilyákné vallomásaiban azt mondotta, hogy Weber nem tudott a szent sírban eldugott vászonnál. A püspökség bizonyítékok hiányában a fegyelmi eljárás folyamán felmentette Weber plébánost.

Dr. Zinner Miksa védő ezután beterjesztett egy ügyészi végzést, amely szerint Leig Antal, Weber Péter plébános koronatanja ellen az ügyészség vádiratot emelt súlyos testi sértés és rablás büntetése miatt.

A bizonyítási eljárás befejeztével dr. Zsifkovics Negoszín belacrkvai ügyvéd volt képviselő tartotta meg vádbeszédét. Zsifkovics szerint ez a per politikai harc következménye, a németek harca a püspökség ellen, mert sehogysem tudnak helynyugodni abba, hogy ők már nem nemzet, hanem csak nemzetiség szerepét tölthetik be. Ugyanazokat a jogokat követelik maguknak, amit a szerbek élveztek a háboru előtt. Ez azonban a katolikus egyház szervezetével ellentétben van. Azt az összhangot — mondotta — amit a kormány akar teremteni Radics érsek után a katolikus egyház és hívei között, Tetz és társai megbolygatják, nemcsak a pap és a püspök, hanem az egész rendszer ellen agitálnak, ezzel aláássák az egyház tekintélyét. Szigorú büntetést kér.

A vádbeszéd után általános érdeklődés mellett dr. Zinner Miksa tartotta meg védőbeszédét, majd az elnök a tárgyalást felfüggesztette. Az ítéletet október 5-én délelőtt tizenegy órakor hirdetik ki.

A pénzügyminiszter elégedetlen az adóhátraléktörlesztés eredményeivel

Ujabb szigorú rendeletben erélyes adóbehajtásra utasítja az állami és községi adóügyi hatóságokat

A pénzügyminiszter újabb szigorú rendeletet küldött az ország összes pénzügyigazgatóságához és adóügyi hatóságaihoz, hogy az adókat rendszeresen és minden kimélet nélkül vessék ki és hajtsák be. Dr. Markovics Bogdán pénzügyminiszter

elégedetlenségének ad kifejezést az eddigi eredmények felett

és megállapítja, hogy a hátralékok részletörlesztéséről és az esedékes folyóadó egyidejű behajtásáról áprilisban kiadott rendeletnek nem volt meg a várt sikere.

Ezért most elrendeli a pénzügyminiszter, hogy a pénzügyigazgatóságok öt napon belül tegyenek jelentést arról, hogy a hatáskörükbe tartozó területen hol és milyen adónemeket nem írtak még elő és mi ennek az oka. Az adóügyi vezérigazgatóság ennek alapján tájékoztatni fogja a minisztert, aki a felelős közegekkel szemben rendszabályokat fog alkalmazni. A pénzügyigazgatóságok és adóhivatalok, főnökeik felelőssége mellett, kötelesek félhivonkint jelentést tenni a hátralékos és folyó adók terén elért bejuttatásokról az adóügyi vezérigazgatóságoknak.

Késedelmeskedés vagy gyenge eredmény esetén a vezérigazgatóság azonnal magyarázatot kér a pénzügyigazgatóság vagy adóhivatal főnökétől és a mulasztókkal szemben a törvény szerint fog eljárni.

Kötelességévé teszi a miniszteri rendelet a horvátországi, szlovéniai és a noviszadi tartományi pénzügyigazgatóságoknak, a szerbiai, montenegrói és vajdasági kerületi pénzügyigazgatóságoknak, továbbá különösen az adóügyi vezérigazgatóság és az állami számvétség inspektorainak, hogy minden alkalmossal

gondosan ellenőrizzék, hogy a község, mint végrehajtó adóügyi ható-

ság, lelkiismeretesen és energikusan behajtja-e az adót

és beszolgáltatja-e az előirt terminusig a pénzügyigazgatóságnak, illetve adóhivatalnak. A községi hatóságok esetleges visszaéléseiről azonnal értesíteni kell a minisztert és a bűnösök ellen a legerélyesebb intézkedéseket kell alkalmazni. A rendelet utolsó pontja felhívja a községi hatóságokat, hogy az adókat és pótdadókat a leglelkismeretesebben gyűjtsék be, csak a fennálló törvényes előírások szellemében,

kivételek nélkül, kezdve a legtehetősebb adóalanyoktól és figyelmen kívül hagyva minden, bármely oldalról jövő befolyást.

Ezt különösen hangsúlyozza a miniszter és figyelmezteti a végrehajtó hatóságokat, hogy a rendelettel való minden, a legkisebb eltérést is súlyos szolgálati vétségnek fog tekinteni és a bűnösökkel szemben a legszigorúbban fog eljárni. Másrészt közli a miniszter, hogy

személyesen védelmébe fogja venni mindazokat a közegeket, akik lelkiismeretes és objektív kötelességteljesítésük miatt támadásban részesülhetnek.

A rendkívül erélyes hangú miniszteri rendeletet a minisztérium megküldte minden pénzügyigazgatóságnak, adóhivatalnak és a felelős adóügyi ténnyezőknek.

Kozmetikai intézet

állandó orvosi vezetés és felügyelet alatt

Subotica, Ciri-Netod trg

5

Villa- és lénykezelés ** Bőr- és szépségápolás

Elutaztak Párisból az amerikai legionáriusok

Eljárás indult több francia kommunistá ellen a legionáriusokat sértő cikkek miatt

Párisból jelentik: Az amerikai legionáriusok utolsó csoportja hétfőn hagyta el Páris. A legionáriusok parancsnoka a párisi pályaudvaron néhány szóval pathetikus üzenetet adott át az egybegyűlt francia újságíróknak, amelyben az amerikai legionáriusok köszönetet mondanak a lelkes fogadtatásért. A vendégszeretet annyira meghatotta őket, hogy rövidesen úra visszatérnek Franciaországba.

Az államügyészség büntető eljárást indított több párisi kommunistá ellen, amelyek az amerikai legionáriusok párisi tartózkodása alkalmával a legionáriusokat sértő cikkek közölték. Eljárás indult több kommunistá ellen is, akiket azzal vádolnak, hogy letépték a párisi utcákon azokat a plakátokat, amelyeket a hatóságok ragasztattak ki a legionáriusok tiszteletére.

Az elévült rendőri atrocitás

Jogerősen felmentették a jegyző ellen kikéző petrovszelói lelkész — A noviszadi semmitőszék ítéletei

Noviszadról jelentik: Kedden foglalkozott a semmitőszék Iszkruljev Tósa petrovszelói jegyző és Plavics Giga petrovszelói pravoszláv lelkész sajtóperével. A községi jegyző azért indított pert a lelkész ellen, mert ez a Sztaribecsen megjelenő »Novi Glasnik« című lapban »Petrovszelói szegények« cím alatt megtámadta. A noviszadi törvényszék az áprilisban megtartott tárgyaláson felmentette Plavics lelkészt és később a felelősségi bíróság is jóváhagyta a felmentő ítéletet. Iszkruljev Tósa főmagánvádló semmisségi panaszát most a semmitőszék elutasította és így a felmentés jogerős lett.

*

Drenics Mita sztapári rendőrt a szombori törvényszék egyévi fogházra, Martonoski Vlada és Sztojin Mita rendőröket tíz-tíz havi fogházra ítélte, mert a községi fogdában véresre verték Gajinov Veljka és Lukics Milica sztapári asszonyokat, ezzel kényszerítve őket olyan vallomásra, hogy loptak. A noviszadi felelősségi bíróság jóváhagyta az ítéletet, de kedden a semmitőszék megsemmisítette. Kimondta az indokolásban a semmitőszék, hogy egyrészt a sztapári rendőrök nem bűncselekményt, hanem vétséget követtek el, másrészt a törvényszék a vétség elkövetése után három évvel hozta meg ítéletét, amikor már az ügy elévült.

Két évi börtönre ítélték az apatini járásbíró sikkasztóját

Főtárgyalás a szombori törvényszéken

Szomborból jelentik: A szombori törvényszék büntető tanácsa kedden tárgyalta Kalin Makszmián apatini járásbíró ügyészség többrendbeli hivatali sikkasztás és idegen vagyon jogtalan elmulasztása miatt helyezte vád alá. Kalin triezsi szlovén nemzetiségű kereskedő volt, akinek 1923-ban a fasiszták terrorja elől kellett Jugoszláviába menekülnie családjával. Minden pénz nélkül jött át a határon és hosszas utánjárás után kinevezték kezelőtisztnek az apatini járásbíróhoz ezerkétszáz dinár fizetéssel. Közben felesége megbetegedett és Bécsbe ment szüleikhez. Bécsben meg kellett operálni azonban az operációhoz tízezer dinár kellett.

Kalin, hogy a pénzt előteremtse az apatini járásbírósnál lévő hagyatéki összegről hamis kiutaló végzést állított ki és ezzel felvette a pénzt, a hagyatéki ügy aktáit pedig eltüntette. Miután ez a sikkasztás sikerült, Kalin vérszemet kapott és a járásbírósnál befolyt bünte-

téspénzeket, amelyeket a járásbírószék vezetője azzal adott át neki, hogy fizesse be a szombori pénzügyigazgatóság-ról, szintén megtartotta magának. Végül elsikkasztott összegeket, amelyek a járásbírószékhez mint árverési bánatpénzek folytak be, ahelyett, hogy azokat az állampénztárba befizette volna. Amikor már nem tudta leplezni sikkasztását

beutazott Szomborba az ügyészséghez és feljelentést tett önmaga ellen és bejelentette, hogy összesen harminchatezer dinárt sikkasztott el.

A tárgyaláson, a melyen dr. Skrabalo elnökölt, a vádat dr. Perkovics ügyész képviselte, a védelmet dr. Masirevics Mihály látta el. Kalin beismerte az összes sikkasztásokat és nagy nyomorával

védekezett. A bíróság a 92. szakasz fegyelmbe vételével Kalint bűnszék mondta ki több rendbeli hivatali és közönséges sikkasztás büntetésében és ezért összsbüntetésül két évi börtönre és négy évi hivatalvesztésre ítélte. Kalin sirva vette tudomásul a bíróság ítéletét, amelyben az ügyész megnyugodott, dr. Masirevics védő felebbezett.

Visszaállították a szentai főgimnázium megszüntetett ötödik osztályát

A közoktatásügyi miniszter távirati rendeletét nagy lelkesedéssel fogadta Szentá lakossága

Szentáról jelentik: Kedden az esti órákban érkezett meg Szentára a főgimnázium igazgatóságához Kumanudi Koszta közoktatásügyi miniszter távirati rendelete, amelyben elrendeli a szentai gimnázium a na-

pokban megszüntetett ötödik osztályának visszaállítását. A miniszter távirata értelmében az előadások már szerdán a főgimnázium ötödik osztályának szerb és magyar tagozatán újból megkezdődnek. A hir-

azonnal városszerte elterjedt, kávéházakban, mozikban és minden nyilvános helyen kihirdették s az egész lakosság körében nemzeti küldetés nélkül nagy lelkesedést és örömet keltett.

Primo de Rivera döntő jelentőséget tulajdonít Chamberlainnal való találkozásának

A leleplezett spanyol összeesküvés miatt a király nem jelenik meg az új spanyol nemzetgyűlés megnyitásán

Madridból jelentik: Primo de Rivera kedden fogadta az újságírókat, akik Chamberlainnal való találkozásának részletei iránt érdeklődtek. A diktátor a kérdésekre csak annyit mondott, hogy Chamberlainnal folytatott tanácskozásának rendkívül szívélyes jellege volt és meggyőződése szerint a találkozásnak döntő jelentőségű

politikai következményei lesznek. A madridi rendőrfőnök újságírók előtt a leleplezett összeesküvésről elmondotta, hogy a vizsgálatot még folytatják, de az összeesküvés vezetői mind kézre kerültek. Neveket a rendőrfőnök nem említett és azt sem árulta el, hogy hány összeesküvőt tartóztattak le a fővárosban és környékén.

A bombákat a Manzanara folyó partján egy temető mögötti kis házban gyártották és ott is találták meg. Még bizonytalan, hogy a király megjelenik-e az új nemzetgyűlés október 10-iki megnyitásán, de ha a király el is megy a megnyitó ülésre, az a leggyorsabb keretek közt fog végbemenni.

Monarchista forradalmat jósol Léon Daudet

A francia royalistavezér Belgiumból Hollandiába tette át székhelyét

Hágából jelentik: Leon Daudet, a francia royalisták vezére, akinek Párisból való szökése néhány héttel ezelőtt olyan nagy szenzációt keltett, váratlanul Hágába érkezett. Daudet Brüsszélből jött, ahol szökése óta rejtőzködött és az a szándéka, hogy Hollandia számos nagyvárosában irodalmi felolvasásokat rendez.

A sajtó képviselői előtt Daudet kijelentette, hogy addig nem tér vissza Franciaországba, amíg ott nem áll helyre a királyság. Dicsőkedve jegyezte meg, hogy az állam-

hatalom megszerzéséhez, ami a francia royalisták végső célja, az ő legutóbbi lázadó fellépése mintegy előkészület, színházi főpróbához hasonló és a monarchista forradalom sokkal hamarabb fog kitörni Franciaországban, semmint gondolják.

Daudet szerint a francia royalista pártnak 130.000 tagja van és magában Párisban 30.000 szervezett royalista van. A francia tengerészet tisztikara monarchista érzelmű és az Action Française programjában látja az állami átalakulást. Senkisésem kíván Franciaországban

középkori monarchiát — mondotta Daudet — hanem parlamentellenes, decentralizált alkotmány az ideál és a királyság, amely örökös utján száll az utódokra.

Kijelentette még Daudet, hogy a francia monarchisták eszményképe az olaszországi fasizmus.

Végül elbeszélte Daudet, hogy Hollandiából Olaszországba készül s hogy szeretne Mussolinivel találkozni, de arról a történetek után szó sem lehet, hogy bűnbocsánatért zárandokoljon a Szent-székekhez.

A miniszter protekciója sem használ Nem vesznek föl magyart a szombori tanítóképzőbe

A szombori tanítóképző igazgatója nemrégiben azt a feltűnést keltő kommunikatív tette közzé, hogy a magyar nyelv fakultatív tanulásának bevezetése után sem jelentkezett elég magyar diák az intézetbe való felvételre.

Az igazgatóság szokatlan kommunikációja nemcsak azért keltett nagy feltűnést, mert a magyar értelmiséget ülteti a vádlottak padjára, hanem, mert köztudomásu, hogy akadtak magyar diákok, akik a szombori tanítóképzőbe akartak beiratkozni, de ebben maga az igazgatóság akadályozta meg őket. Az egyik magyar diák, amikor megtudta, hogy a szombori tanítóképzőbe bevezették a magyar nyelv fakultatív tanítását, rögtön megírta a kérvényét, elküldte a tanítóképző igazgatóságának, mely azonban indoklás nélkül elutasította. Az igazgatóság érthetetlen döntése után leutazott Beogradba, eljárt a közoktatásügyi miniszteriumba, ahol adott neki egy ajánlólevelet, melyet elvitt Szomborba, abban a reményben, hogy az ajánlólevélre biz-

tosan felveszik. De csalódott: ismét elutasították, még pedig azzal a szokatlan válasszal, hogy a létszám már betelt és ezért szó sem lehet felvételéről. Erre újból leutazott Beogradba és magától a minisztertől hozott engedélyt az igazgatóságának arra, hogy még tizenöt kisebbségi tanulót felvehet a tanítóképző intézetbe.

Rendben van — mondották neki — és felvettek a tanítóképzőbe tizenöt diákot, akik közt azonban egy magyar sem volt.

A diák újból leutazott a fővárosba, felkereste a közoktatásügyi minisztert, aki írásbeli parancsot küldött a tanítóképző igazgatóságának, hogy a magyar tanulót föl kell venni az intézetbe. A diák apjával együtt jelentkezett az igazgatóságnál és a miniszter rendeletére hivatkozva felvételét kérte. Az igazgató megint elutasította.

Nincs pad, lehetetlen. Ha a szombori tanítóképző igazgatója így hajtja végre a közoktatásügyi

miniszter intézkedését, ha ilyen jóakarral kezeli a magyar tanulók nevelésének kérdését, akkor igazán nem csodáljuk, hogy nincs elég magyar diákja a szombori intézetnek.

Mikor erről az eljárásról hallunk, önkéntelenül felvetődik a kérdés, nem sokkal megbízhatóbb-e Pribicsevics politikája, aki azt vallja és írja, hogy inkább kevesebbet adjanak a nemzetiségieknek, de ezt aztán adják még őszintén, reálisan, nem pedig írással és ígérettel, amelyek azonban soha nem teljesednek.

Mit használ a jugoszlávai magyarságnak, hogy papíron meg van a lehetőség annak, hogy a magyar osztályok számára magyar tanítókat képezzenek ki, ha a valóságban mindentelő jogcímen elűtik a magyar tanítójelöltet attól, hogy diplomát szerezzon.

Ugy látszik a miniszter protekciója is kevés ahhoz, hogy a kisebbségi jogok mutaós ígéretekből valósággá váljanak.

A subotikai kerület országgyűlési képviselői

Dr. Szubotics Dusán, a radikális-párt listavezetője

Sztrilics Béla, Senta város és Topola-járás radikális-párti képviselője

Jurics Márkó, Szubotica város és járás radikális képviselője

Grof Milán, a demokrata-párt listaveetője

Dr. Strelitzky Dénes, a sentai járás és Szarankizsa város magyar párti képviselője

Kerepessy Vince, Senta város és járás demokrata képviselője

Ötévi börtönre ítélték Szántó Józsefet a 400.000 dináros kasszalopásért

A bíróság kimondta, hogy Szántó József vette ki a kasszából a négyszázezer dinárt

A moli 400.000 dináros kasszalopás büntnyében, amelyet hat napig tárgyalt a subotikai büntető törvényszék, kedden délelőtt hirdette ki a bíróság az ítéletet.

Latinovics Milán törvényszéki tanácselnök délelőtt tizenegy órakor vonult be az ítélkező tanács tagjai élén a tanács-terembe, ahova fegyveres börtönőr vezette be Szántó József vádlottat.

Az elnök nyomban kihirdette az ítéletet, amely szerint Szántó József vádlottat bűnösnek mondották ki kétféle sikkasztás és tízrendbeli család büntetésében. A két sikkasztási eset közül az elsőt a vádlott úgy követte el, hogy a múlt év július 30-ikán a Bálint-testvérek cég által a vádlettra, mint pénztárnokukra és üzletvezetőjükre rábizott 400.000 dinárt a pénztárcájából elsikkasztotta. A második sikkasztási büntetést azzal követte el, hogy ugyancsak a július hónapban elszámolás végett rábizott 20.000 dinárt szintén Bálint-testvérek cég, mint munkaadója kárára elsikkasztotta. A csalásokat a vádlott olyképpen hajtotta végre, hogy a pénztárcájába a ténylegesnél magasabb mennyiségű gabonavásárlásért vezetett be kiadásokat, mint amelyeket a valóságban teljesített; ugyancsak feltüntetette a pénztárcájában olyan kiadások tételeit, amelyek a va-

lóságban egyáltalában nem teljesített. Köteleveket hamisított olyképpen, hogy a megvásárolt gabonát utólag írta be a kötelevébe és pedig nagyobb mennyiségben, valamint több esetben olyan egyének nevére hamisított köteleveket, akikről egyáltalán nem vásárolt semmiféle árut. Mindezeket a csalásokat munkaadója, a Bálint-testvérek cég kárára követte el.

A bíróság a vádlottat mindezekért a cselekményeiért elítélte ötévi börtönre mint fő- és huszezer dinár pénzbüntetésre, mint mellékbüntetésre. Elrendelte továbbá a bíróság és pedig felebezésre való tekintet nélkül azt, hogy a Matics detektív által az általam bizonyított Bálint-testvérek szarankizsi cég ellen folytatott szabálytalan és törvénytelen nyomozás sordját lefoglalt üzleti könyveket, okmányokat és levelezést a Bálint-cégnek visszaadják.

A tárgyalás egész menetét és óriási anyagát felölelő rendkívüli alapos indokolás behatóan foglalkozik a négyszázezer dinár készpénz ellopásának kérdésével. A bíróság bebizonyítottan vette azt, hogy egyedül a vádlott vette ki a pénztárcájából a négyszázezer dinárt. Erre nézve a bizonyítékok összefüggő láncolatát sorolja fel az indokolás.

A bizonyítékok sorozata, ott kezdődik, hogy Szántó maga telefonált a Bálint-cégnek, hogy ne az eredetileg kért százhuszezer dinárt küldjék neki Berger Dezső által, hanem négyszázezer dinárt. A pénzt meg is kapta július 29-ikén délután négy órakor és annak ellenére, hogy a nagy pénzösszeg már birtokában volt, amikor Hahn Gyula dr. elküldötte a vádlottnak Friedmann nevű segédjét, hogy fizesse meg a neki járó hatezer dinár adósságát, azt felelte, hogy nincs pénze. Bizonyítja ez, hogy ekkor már fennállott nála a szándék az egész összeg elsikkasztására és nem akarta azt kevesbbiteni. Kétségtelen bizonyítást nyert, hogy csak a vádlottnak voltak meg úgy az iroda, mint a pénztár valamennyi kulcsa és a trezorkulcs, amely csakis egy példányban létezett. Miután pedig a pénz a trezoron volt és a trezoron, valamint a külső kasszán az erőszaknak semmiféle jele, sőt még egy karcolás sem mutatkozott, egészen kétségtelen tehát, hogy a pénzt csak az vethette ki, akinek a birtokában a trezorkulcs volt s ez nem lehetett más, mint Szántó. Beigazolódtott, hogy Szántó a rendesnél korábban távozott az irodából és pedig délután öt órakor. Hét óra tájban cigarettát vásárlás ürügye alatt a lakásától távolabb eső trafikba ment, amelyhez az ut az irodahelyiség előtt vezetett el. Szántó azért ment el az iroda előtt, hogy megnézzze, vajon Berger Dezső ott dolgozik-e még és mikor látta, hogy ott dolgozik, azt mondotta neki, hogy miért nem megy haza. Később azután nyolc óra után a Koszorus-féle vendéglőbe ment hol rövid ideig időzött, majd a közeli irodába ment s végrehajtotta a

lopást. Ennek bizonyítéka az, hogy a tanúk szerint félkilenckor már otthon volt, viszont annak a háznak tulajdonosa, amelyikben az irodahelyiség volt tanúsította, hogy kilenc órakor már nem volt lakat az ajtón. Végül súlyosan bizonyítja bűnösségét az is, hogy röviddel a lopás előtt körülbelül kétszázezer dinárt érő házárt liktv szerződéssel nyolcvanezer dinár vételárban feleségének adta el, de sehol sincs bizonyítva, hogy még ezt az összeget is kifizette volna. Ez bizonyítja, hogy számított arra, hogy a sikkasztás után ingatlanára biztosítási zárlatot vezetnek és a ház eladásával ezt akarta megakadályozni. Mindezek a körülmények bizonyítják a vádlott bűnösségét.

A mi a kötelevek hamisítását és az elkövetett csalásokat illeti, ezt az eskü alatt kihallgatott tanúk egész sora, valamint az írásszakértők és könyvszakértők szakvéleménye bebizonyította.

Az ítélet kihirdetése után Csulinovics Ferdo ügyész szigorításért felebezett még Kendjelac Milivoj dr. védő bejelentette, hogy a semmisségi panaszokat fenntartja és felebez az ítélet ellen. Egyben kérte a bíróságot, hogy tekintettel arra, hogy a vádlott már tizenegy hónap óta van vizsgálati fogságban, családja s állandó lakhelye van, az ítélet jogerőre való emelkedéséig helyezték szabadlábra. Amennyiben pedig a bíróság ebben a formában nem rendelné el a szabadlábra helyezést, felajánl háromszázezer dinár összegű óvadékot.

A bíróság nem adott helyt a védő indítványának és kimondta, hogy tekintettel a bűntetés nagyságára, a vádlott továbbra is vizsgálati fogságban marad.

Nem sikerült a szombori radikális-párt egységének helyreállítása

Megszakadtak a két radikális frakció közötti tárgyalások — A Pasic-csoport, a demokraták, magyar párt, német párt, független demokraták és a bunyevácok közös listát állítanak Szomborban

Gazdasági blokk alakul Szuboticán

Szomborhól jelentik: A szombori radikális frakciók között megindult megegyezési tárgyalások nem vezettek eredményre és a pártegység helyreállítására irányuló törekvések kudarcot vallottak. A tárgyalások megszakítása után a Pasic-csoport vezetősége érintkezést keresett a többi pártokkal és a szombori pártok vezetői *Nikolics György* volt polgármester lakásán értekezletet tartottak.

Az értekezleten résztvettek *Konyovics Zsivkó*, a Pasic-párt elnöke és dr. *Bugarszki Nenád* királyi közjegyző, *Mérő Ignác*, a szombori magyar párt elnöke és *Spanyol József*, a magyar párt főtitkára, dr. *Grigorijevics Emil* városi tisztii főorvos, a Pribicevics-párt elnöke, *Popovics*, a demokrata párt titkára, dr. *Mayer Jenő*, a német párt elnöke, a bunyevác frakciók részéről pedig dr. *Rajics Toma* ügyvéd és *Rajics István* volt városgazda.

A megjelentek megállapodtak abban, hogy valamennyi párt közös listával vesz részt a választásokon és a listán a pártok a képviselőválasztáson nyert szavazatok arányában kapnak helyeket. A megegyezést a pártok vezetői az egyes pártszervezetek jóváhagyása után fogják aláírni.

A földmivesspárt úgy döntött, hogy Szombor városban, Sztari Szivac és Pivnica községekben önálló listával vesz részt a választásokon, míg a szombori járás többi községeiben más pártokkal fogják együttműködni. Szombaton Szomborba érkezik *Jovanovics Dragoljub* beogradi egyetemi tanár, a földmivesspárt főbizottsági tagja és vasárnap a pártjával konferenciát fog tartani.

A noviszadi szocialista párt benyújtotta listáját

Noviszadról jelentik: A noviszadi szocialista párt kedden benyújtotta a törvényszékhez jelölőlistáját, amelyen *Hudnagvev Gyura* az első jelölt. A noviszadi kerületben Noviszad szocialista pártjára a legelső lista a községi választásokra.

A noviszadi zsidóság is önálló listával vesz részt a választásokon

Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidóság körében az utóbbi hetekben élénk mozgalom indult meg, hogy a zsidóság a novemberi községi választásokon a többi városok zsidóságának példájára, önálló listával vegyen részt. A Zsidó Nemzeti Szövetség választmányja hétfőn este ülést tartott, amely ugy határozott, hogy a noviszadi zsidóság szintén önálló listával megy a választásokba. Dr. *Satler Mátyás* elnök hosszabb beszédben esetezte, hogy a zsidóságnak ebből milyen előnyei származnak.

A hétfő esti ülésen végleges listát még nem állítottak össze, mivel még nem bizonyos, hogy a Zsidóság nem cionista része szintén résztvesz-e a cionisták listáján, vagy pedig külön listával indul a választási küzdelemben. Az Ernst-csoport köréből nyert értesülésünk szerint a nemcionista zsidóság vasárnap fog dönteni álláspontjáról.

Számos listát nyújtottak be a becskerekai törvényszékhez

Becskerekéről jelentik: A becskerekai törvényszékhez kedden számos listát nyújtottak be. A listák a következők: Torda radikális, listavezető *Tóth Antal*, demokrata, listavezető *Fejes János*, Szerbneuzino földmivesspárt, listavezető *Popov Kuzman*, Kumán radikális, listavezető *Radin Gyuro*, Velikitorak radikális, listavezető *Fristan Róbert*, Melenice demokrata, listavezető *Markov Avrin*, Klarija egyesült lista, listavezető

Jeremias Vlada, Lupljaja német párt, listavezető *Stumpf Jakob*, Hrvatska Neuzina Radics-párt, *Mikszik Sándor*, Slovacski-Aradac demokrata, Litovszki Jan, Szerb-Aradac radikális, listavezető *Puskov Zsárkó*, Tárcsa demokrata, listavezető *Petrovics Szevén*, Sztara-Česka demokrata, listavezető *Agutyevszku Salamon*, Lazarevo parasztpárt, listavezető *Wolf Miklós*.

Új elnököt választott a topolai radikális párt

Topoláról jelentik: A topolai radikális párt a napokban viharos választmányi ülést tartott. *Szepesi Jenő* bankigazgató és *Havas Jenő* malomtulajdonos támadták *Jeszzenszki Jenőt*, a pártszervezet újennan megválasztott elnökét. *Jeszzenszki* erre benyújtotta lemondását, amit a választmány el is fogadott és egyhangú lelkesedéssel dr. *Pletikoszics Andrija* királyi közjegyzőt választották meg pártelnöknek.

A szuboticaai gazdasági blokk megalakítása

A szuboticaai kereskedők, gyárosok és iparosok hétfőn este értekezletet tartottak és elhatározták, hogy a községi választásokra gazdasági blokkot alakítanak, amely önálló listával indul a választási küzdelemben.

A blokk a következő felhívást bocsátotta ki:

Polgárok.

»Az önkormányzati jog megadása nem valami kegy, hanem a vidovdáni alkotmányban parancsolóan és régen előírt kötelesség. A Vajdaság népe azonban csak úgy élvezheti a nagysokára visszakapott polgári és politikai jogainak teljességét, ha az önkormányzati rendszerben megnyilvánuló önrendelkezési jogot nem engedi kiforgatni a lényegéből és nem engedi át idegen érdekek játékszerül. A kísértés erre már itt van és az országos pártok a községi képviselők tanácskozótermeit is önös politikai érdekeik előcsatározására jelölték ki.

Mi, akik egy gazdasági blokkot képezzünk, az országos- és pártpolitikát ki akarjuk küszöbölni a városházáról és azt szeretnénk, ha Szubotica visszaadná nekünk a szuboticaiaknak a községi autonómia pedig megtartandó szüzi tisztaságát. Ebből a célból csakis városi politikával óhajtunk foglalkozni és magunk köré gyűjteni mindazokat, akik önzetlenségükkel, szorgalmukkal, kötelességtudásukkal és rátermettségükkel egyedül a városunk érdekét fogják szolgálni és akiket semmi más törekvés nem vezet, mint egy szebb és boldogabb jövőnek megalapozása.

Az osztályérdekek helyett az egyetemes városi érdekek lebegnek szemünk előtt és csak az idő rövidségét kell okolnunk, hogy valamennyi gazdasági csoport egybevonásával még nem sikerült megalakítanunk speciális városi pártot. Ennek megalakítása azonban elsőrendű feladataink közé fog tartozni és éppen ezért csatlakozásra szólítunk fel mindenkit, akinek érzeke van a fórum tisztasága és becsületessége iránt. Feladatunk lesz megvizsgálni kilenc évre visszamenőleg a városi gazdálkodás menetét és számonkérni, hogy a lakosságnak izzadsággal megszerzett pénzével rendszeresen gazdálkodtak-e? Az elévülési határidőn belül mindenkinek felelni kell erkölcsileg és anyagilag is. A jó gazda gondosságával és az értelmes kereskedő tapasztalataival helyreállítani szándékozunk a városi költségvetés egyensúlyát aként, hogy az okszerű szükségletek fedezetet találjanak, az ésszerűtlen kiadások és az örületes pénzpoecékolások pedig kiküszöböljessenek. Megvalósítani szeretnénk az egyenlő teherviselés elvét, amely eddig

igazságtalan mértékben elhanyagoltatott és ezért a lakosság bizonyos rétegeiben nagy megütközést keltett.

Helyre akarjuk állítani a polgártársaink között a bizalmat és barátságot, amelyet a honmentés jelszava alatt reánk zudított ismeretlen nagyságok lazítottak meg közöttünk. Nem engedünk éket verni egymás között sem felekezeti, sem faji, sem nemzetiségi szempontok által, akiknek itt ringott a bölcsőjük és majdan itt hantolják fel a sírjukat is. Szeretni és nem gyűlölni akarjuk egymást. Nem a másik kárára akarunk emelkedni és feljebb kapaszkodni, hanem a mindenkinek megsegítésével az általános megelégedést akarjuk megteremteni.

A megalakítandó kis parlamentünkben az objektív kritikát és a gondos el-

lenőrzést akarjuk meghonosítani és gyakran korolni. A törvény által szűkre szabott hatáskörünkben és a viszonyok pártalakulásával lét-alapjában megváltozott gazdasági életünkben, lehetőségünk hűz képest fogunk hozzájárulni a közértelevirágztatására és az adminisztráció egyszerűsítése mellett annak megvalósítására. A város hivatalnokai kara nem lehet sine cura és a semmittevés művészi csoportosításának problémája. Jó ravaló, becsületos, a lakossággal együttérző kötelességét teljesítő tisztikart állítunk a végrehajtó-hatalom gyakorlására és ebben a tekintetben sem fogják elhatározásunkat befolyásolni a nemzetiség, faj, vagy felekezet, de mégkevésbé a politikai pártállás és a pártoknak tett szolgálatok honorálása.

Aki ezeket az irányelveket helyesli, velünk tart.

Aki programunk részletes kifejtését meghallgatni akarja, az eljön a Lloyd helyiségekben október 9-én délelőtt 10 órákor megtartandó értekezletre, amelyen a gazdasági blokk megalakítása fog megtörténni.

Akinek szíve együtt dobog a jórátörékvő emberek szívével, az november 6-án a mi listánkra fog szavazni.

Kelt Szuboticán, 1927. évi október 4-én.

A szuboticaai kereskedők, gyárosok és iparosok végrehajtó bizottsága.

Titokzatos rablótámadás egy bánáti községben

Két klarijai földmives behatolt Jarosev Draga házába és súlyosan összeverte Jarosev édesanyját és feleségét

Becskerekéről jelentik: Titokzatos rablótámadás történt Klarija bánáti községben.

Janosev Draga klarijai földmives, nemrégiben fegyvergyakorlatra bevonult Nisbe, otthonhagyva édesanyját, feleségét és kis gyerekeit. Az elmúlt éjszaka két ismeretlen férfi behatolt abba a szobába, ahol *Janosev* hozzátartozói aludtak és egyenesen az öregasszony ágyához mentek. Az egyik hatalmas bottal többször rásújt az alvó öregasszonyra, aki felriadt és kétségbeesetten segítségért kiáltott. *Janosev* felesége leszállt az ágyról, hogy meggyújtsa a lámpát, a titokzatos rablók azonban észrevették, bottal leittették a lámpát aztán nekiesetek a fiatal asszonynak, akit késel is megszúrtak. A dulakodásra az öregasszony leugrott az ágyról és a sötétben lekapta az egyik támadó sapkáját,

de a rablók kitepték kezéből és bottal úgy összeverték, hogy eszméletlenül esett össze. A két ismeretlen ezután átment a másik szobába, magukhoz vették *Janosev* vadászfegyverét, vadásztászkáját és eltávoztak.

Janosev csak reggel tették jelentést a csendőrségnek, mely az esetet rögtön jelentette a becskerekai ügyészségnek. *Párvány Andrija* ügyész kiment a helyszínre és személyesen vezette a nyomozást, melynek során sikerült a tetteseket: *Janosev Zsárkó* és *Janosev Zsiva* személyében elfogni. A két *Janosev*, akik rokonságban vannak *Janosev Drágával*, mindent tagadnak, bizonyítékok vannak azonban, melyek bűnösségük mellett szólnak. Az ügyészség szerint valószínű, hogy a *Janosev*-testvérek hosszabb ideig tartották meg *Janosev Draga* hozzátartozóit.

Magyar Bácsmege nagyösszegi részeseését kíván a régi megyei vagyontól

A Baja—Szubotica és Baja—Szombor közötti vasutvonalak megnyitását sürgették magyar Bácsmege közgyűlésén

Bajáról jelentik: Magyar Bácsbodrog vármegye törvényhatósági bizottsága most tartotta őszi közgyűlését *Balku Gyula* főispán, egykori szombori gazdasági felügyelő elnöke alatt. Az ülésen részt vett báró *Vojnich Sándor* felsőlázi tag is.

Az alispáni jelentés vitája kapcsán dr. *Medveczky Károly* gazdasági főtanácsos azt kívánta, hogy a megye által felvett egymilliókétszáz ezer pengőből kulturpalota építésére is fordítsanak pénzt mert ezen a téren nemesak a mostani hanem az egykori nagy vármegye is elmaradott volt, mivel a noviszadi szerb Maticán kívül az egész nagy megyében nem volt egyetlen kulturintézmény, kultúregyesület, kultúrszékház, vagy muzium.

A felszólalásokra dr. *Szabovljevics Dusan* alispán adott választ. Bejelentette, hogy Jugoszláviával, még folynak a közigazgatási irattári anyag kieserelésére és megyei vagyon felosztására vonatkozó tárgyalások; ha azokat sikerül likvidálni, hiszi, hogy a magyar Bácsmege nagy összegű kártérítést fog kapni a régi megye tulajdonát képező megyeházának és egyéb ingatlanoknak és

értékeknek a magyarországi megyére cső része fejében. Ezt az összeget fogja azután a megye hasznóhajtó beruházásokra fordítani.

A tárgysorozat többi pontjának tárgyalása után dr. *Szauerborn Károly* bácsborsódi földbirtokos interpellációt terjesztett elő. A magyar vasuti menetrend átalakítását sürgette, úgyhogy a Bajáról kifutó vonatok Halason csatlakozást kapjanak a Szuboticáról Budapestre haladó gyorsvonathoz, azonkívül a Halas—kelebiai személyvonathoz, amelyhez szintén nincs kapcsolás. Indítványozta, hogy a Baja—Csikéria—szubotica, valamint a Baja—szombori vasuti vonal megnyitása érdekében irjanak fel a kereskedelmi és külügyminiszterekhez, hogy a magyar delegáció a Beogradban most folyó tárgyalások során azt az álláspontot képviselje, hogy mindenképpen meg kell nyitni a forgalom számára ezeket a vonalakat és nem szabad a megnyitás problémáját azzal a magyar részről támasztott követeléssel konfliktálni, hogy a jugoszlávok engedjék meg a szuboticaai vasuti állomásnak és pályaudvarnak a magyarokkal való közös használatát is. Az indítványt elfogadták.

Megkerült

Forgács Anna selyemsálja

Szakértő állapítja meg, hogy a sálón észrevehető-e zsinogelés nyoma

Budapestről jelentik: Néhány nappal ezelőtt nagy izgalmat keltett, hogy **Forgács Anna selyemsálja**, amellyel férje a volt budapesti színésznőt állítólag megfojtotta, eltűnt és a hatóságok semmiképpen sem tudják megtalálni. Ez a sál döntő szerepet játszik **Erdélyi Béla** bonyolult és titokzatos bűnyűjében és a hatóságok szerint ez a sál lesz a legdöntőbb bizonyíték a feleséggyilkos gyáros bűnössége mellett.

Kedre kiderült, hogy **Forgács Anna sálja megvan** és pedig hivatalos megállapítás szerint, egy bécsi szakértőnél, akít a sál anyagának és állapotának megvizsgálásával bíztak meg, hogy megállapítsa, látható-e a sálón a zsinogelés nyoma. A szakértői véleménynek döntő fontossága lesz Erdélyi Béla bűnyűjében.

Karfelvételi vizsga Szuboticán

Hetven jelentkező közül hatvannégyen elbuktak

A karfelvételi vizsga megtörtént, most már szétnyílnak a függönyök és lehet kezdeni az előadást. Azaz még ne, előbb nézzük meg, mi folyt le azon a karfelvételi vizsgán. Hetven jelentkező közül csupán négy kis hölgy lesz színésznő és két férfi színész. Ez viszont zicher, erre még **Jäger Mari** is mérget vehetett volna.

A karfelvételi vizsga kezdete délután négy órára volt hirdetve, de már háromnegyed négykor gyülekeztek az izgatott jelöltök Landau Juliska tánciskolájában. Még át sem értek a vizsgán, mégis úgy viselkedtek, mintha már is a világot jelentő deszkák mozgó alkatrészei lennének: szinte leritt arcokról az egymás iránti irigység. Rettenetes farkasszemeiket néztek egymással. Szerencsére megérkezett a zsüri is és megjelenésével némiképp enyhítette a hangulatot. A zsüriben névszerint **Arányi Jenő**, a Földesszintársulat titkára, **Landau Juliska** tánc-tanárnő, **Nyáray Rezső** és **Garay Béla** színészek vonultak fel. A felvonulás után kezdődött a vizsga.

Elsőnek egy sápadt, karcu fiatalember lépett fel a dobogóra.

— Mit tud? — hangzott a kérdés.

— Unalmas órámban énekelek.

Aztán rágyújtott egy ropogós nótára, hogy aszongya:

»Meglátja én özvegy vagyok,
Szeretőnek való vagyok.«

— Hát annak inkább, mint színésznek — intézte el röviden Nyárai.

A fiatalember némán lépett.

A következő szám egy hölgy volt. A női karba jelentkezett. Lassan készült neki, piros pipacsos fekete kendőjét izgatottan hógozta le a fejéről. Szemlátomást drukolt. Aztán énekelt, de csak egy-két taktust. A bizottság röviden végzett vele.

— Maga drágám inkább férfikarba való.

A következő számban is hölgy startolt. De hogy startolt. Ugy énekelt, mint egy pacsirta, amelynek jó napja van és úgy táncolt, hogy a rutinizott zongorista nem tudott a billentyűkön olyan gyorsan hadonászni, mint amilyen gyorsan hadonászták lábait a charlesztont.

— Pompás — állapította meg mindenki. — Hogy ez a Szabó Marci miért nem tudta eddig felesipni?!

A kis lány egyest kapott. De mondta is Garay:

— Mérget merek venni színházi jövőjére.

A változatosság okáért megint egy fiatalember.

— Csak táncolni tudok — árulta el szerényen képességeit.

— Nahát táncoljon — nyugodott bele Arányi. — Mire akar táncolni?

— Hát kérem huzzák el aztat, hogy: »Jól vigyázz a figurára, figurára...«

Ebből lett a baj. A fiatalember nem vigyázott a figurára, rosszul lépett és megbukott.

Valahog úgy járt a következő ur, az ének-tantárgyban, mert szerinte ő meg csak énekelni tud. Skálázott is körülbelül így:

— Ááááááá.

Persze, hol felvitte, hol le, néha egészen fel, úgyhogy a távolság miatt már hallani sem lehetett.

— Jó szökejtése van — jegyezte meg Nyárai.

A hölgyek már kifogytak, csak egy maradt utolsó adunak, tehát megszűnt a változatosság és a következő is ur volt. Szintén énekelt. A Volgáról:

»... de sok víz folyt le azóta...«

Arányi igyekezett megnyugtanni:

— Nem baj barátom. Addig is sok víz fog lefolyni, míg maga színész lesz.

Végül az utolsó adu következett. Nagyon bájos kislány, még ki sem nyitotta szájacskáját, már sejteni lehetett, hogy beérkezett. Ő is egyest kapott.

Végeredmény: megféleltek **Deutsch Anikó**, **Budai Teri Szuboticáról**, **Tamási Józsa Palicsról**, **Nagy Bözsi Bácskogradsztól**, **Kókai Dezső Szuboticáról** és **Cserevényi Dániel Sztaribecsejéről**.

md.

Kumanudi revideálja elődje rendeletét a gimnáziumok megszüntetéséről

Pribicevics-párti képviselők intervenciója a közoktatásügyi miniszternél

Beogradból jelentik: A gimnáziumok megszüntetése ügyében a Pribicevics-párt néhány képviselője kereste fel kedden **Kumanudi Koszta** dr. közoktatásügyi minisztert. A miniszter kijelentette előtűk, hogy

az összes középiskolák továbbra is megmaradnak, mint eddig

és csak ott szüntetnek meg gimnáziumot, ahol egy városban több van. A közoktatásügyi miniszter azt is megígérte, hogy az utóbbi időben tanárok és tanítók

ellen elkövetett politikai üldözéseket jóvá fogja tenni.

A miniszter nyilatkozata politikai körökben gyorsan elterjedt és azt hiszik, hogy Kumanudi közoktatásügyi miniszter

revízió alá fogja venni elődjének, **Pérics Nlnkónak** a középiskolák redukálásáról kiadott rendeletét.

A Radics-párt részéről kijelentették, hogy a parlament szerdai ülésén tiltakozni fognak a horvátország gimnáziumok redukálása ellen.

HIREK

— **Manojlovics szubotical főispán intervenciója a szubotical tanítóképző érdekében.** Beogradból jelentik: Manojlovics Dusan szubotical főispán kedden felkereste Kosztics közoktatásügyi osztályfőnököt. A főispán intervenciót a szubotical tanítóképző érdekében, amelyet tudvalevőleg meg akarnak szüntetni. Az osztályfőnök megígérte, hogy az ügyet pártolólág terjeszti a miniszter elé.

— **Pavlovics István törvényszéki elnök hivatalvizsgálati uton.** Pavlovics István, a szubotical kerületi törvényszék elnöke szerdán Bácska-Topolára utazott, hogy ott a járásbírósnál és a közjegyzői hivatalban megjeltesse a rendes évi vizsgálatot.

— **Ujjászervezték a sztaramoravicai radikális pártot.** A sztaramoravicai radikális pártot ujjászervezték. Elnöke lett dr. **Rafalovics Milos**, alelnök **Seiz Antal** titkár **Tyiszics Ljubomir**.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Változékony, tulnyomóan száraz és főleg éjjel hűvös idő várható.

— **Szerdán délelőtt lesz a szubotical Jován cár szobor alapkövé letétele.** A Jován cár jubileumot előkészítő bizottság legutóbbi ülésén elhatározta, hogy október 5-ikén szerdán délelőtt tíz órakor fogja ünnepélyes külsőségek között elhelyezni a szobor talapzata alá a pergament tekercesbe foglalt emlékiratot. Ugyanakkor lesz az alapkövetétel is. Kedden délelőtt **Mándics Mijó**, az előkészítő bizottság elnöke egy küldöttség élén felkereste **Budanovics Lajos** püspököt, akít meghívott az ünnepségre. Az ünnepélyes aktus alkalmával **Mándics Mijó** és **Atyimovics Miodrag** dr. egyetemi tanár fognak beszédet mondani. Az alapkövetételnél résztvesznek **Budanovics Lajos** püspökön kívül **Manojlovics Dusan** főispán, **Sztupics Károly** dr. polgármester, **Dimitrijevic M.** tábornok, **Tomics Miroslav** tábornok, **Borko Jakab** vasutigazgató, **Markovics Cedomir** dr., a jogi fakultás dékánja, **Görics Jován** és **Evetovics Mátyás** dr. gimnáziumi igazgatók és a többi állami intézmények vezetői, valamint a társadalmi és kulturegyesületek képviselői. A szobor-leleplezés előreláthatólag november hó 13-ikán lesz a király, a parlament és a kormány képviselőinek és az összes jugoszláv városok kiküldötteinek jelenlétében.

— **Uj államügyész.** Az igazságügyminiszter kinevezte **Gájics Bogdán** noviszadi törvényszéki jegyzőt ügyésszé és beosztotta a szubotical államügyészséghez. **Gájics** ügyész szeptember hó 26-ikán foglalta el hivatalát és ugyanakkor tette le a hivatalos esküt.

— **Seba csehszlovák követ vadászaton.** Szomborból jelentik: **Seba Jan**, Csehszlovákiai beogradi követe hétfőn este Szomborba érkezett, ahonnan a **Bezdán** mellett elterülő kozarai erdőbe ment szarvas- és őz vadászatra. A követtel a vadászaton résztvesz **Petrovics Milivoj** nyugalmazott főispán is.

— **Felmentették a kémkedés vádjá alól.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék kedden tárgyalta a kémkedéssel vádolt **Zelics Toma** volt feketési pénzügyőr ügyét. A tanak kihallgatása után a bíróság felmentette **Zelics**et a kémkedés vádjá alól, mert nem bizonyult be a bűncselekmény. A felmentett vádlottat azonnal szabadlábra helyezték.

— **A Muzsikus Ferkó vasárnapi előadása.** A szubotical Műpártoló Körre a szombati bemutató után vasárnap zsúfolt ház előtt ismételte meg a Muzsikus Ferkó előadását. A vasárnapi előadás nagy sikert aratott. A szereplők már leküzdötték az első szereplés lámpalázat s azokat a hibákat, amikben nagy része volt az abnormalis esőnek, vasárnap már az egész együttes jó munkát végzett. A zenekar, amelyet **Kovács Kornél** karnagy vezényelt, szintén sok tapsot kapott. Az előadást jövő vasárnap, október 16-ikán este megismétlik.

— **Capablanca és Aljechin nyolcadik játszámja félbeszakadt.** Buenos Ayresből jelentik: **Capablanca** és **Aljechin** nyolcadik partija a negyvenedik lépés után félbeszakadt. A versenyzők állása körülbelül egyforma és a remis valószínű. A játék megnyitása vezérgyalogcsel volt.

— **A német birodalmi bank felemelte a kamatlábat.** Berlinből jelentik: A birodalmi bank központi választmánya kedden délelőtt tartott ülésén elhatározta, hogy a kamatlábat hat százalékról hét százalékra meli fel. A kamatlábemelés kérdése akuttá vált a birodalmi bank szeptembervégi kimutatásában jelentkező erős feszültség következtében.

Zagreb, okt. 4. (Zárlat.) Páris 22250 — 22450, London 27650, Newyork 56637 — 56837, Zürich 1094—1097, Milánó 36982—31182, Berlin 1353—1356, Prága 16799—16899.

— **Churchill Párisban találkozik Poincaréval.** Párisból jelentik: A párisi lapok szerint **Churchill** a legközelebbi napokban találkozik **Poincaréval**. **Churchill** Rómába utazva megállapodik Párisban és tanácskozni fog **Poincaréval** a háborus tartozások ügyéről.

— **Noviszad kiszélesített tanácsának utolsó közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A noviszadi városi kiszélesített tanács kedden tartotta utolsó ülését feloszlata előtt. Az ülésen dr. **Borota Branišlav** polgármester felolvasta a polgármesteri hivatal szeptember havi működéséről szóló jelentését. Ezután több aktuális ügyet tárgyaltak le, majd megválasztották a községi választásokat vezető bizottságok harminchét alelnökét.

— **Ismét Heinzl lett Zagreb polgármestere.** Zagrebből jelentik: Kedden délelőtt Zagreb város új képviselőtestülete ülést tartott, amelyen szótöbbséggel ismét **Heinzl Vjekoslav** mérnököt választották polgármesterre. **Heinzl** mellett szavaztak a horvát blokk képviselői, valamint a mérsékelt ellenzék: a demokraták, független demokraták, zsidók és lakók. A kommunisták polgármesterjelöltje **Krdelj Iván** volt. Az újonnan megválasztott polgármester programbeszédet mondott, majd a képviselőtestület tagjai átvonultak a Szent Márk-templomba, ahol ünnepi Te Deum

— **Még októberben megkezdődnek a csehszlovák-jugoszláv tárgyalások.** Prágából jelentik: A kereskedelmi miniszteriumban és a külügyminiszteriumban már elvégezték az előkészületeket a Jugoszláviával megindítandó és kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokra. A tárgyalások megkezdésének időpontja még pontosan nincs megállapítva, de az bizonyos, hogy a tárgyalások még e hó folyamán megkezdődnek.

NYILT-TÉR

Ma félegy óraker megjelent nálam **Borzaski Jócó** joghallgató és **Jonovác Milán** földbirtokos és követelték, hogy adjam ki leányunknak, akít **Borzaski** ezelőtt két hónappal megszokeztett, ruháját és fehérműt. Én és feleségem erre azt válaszoltuk, hogy hallandóak vagyunk a kérést teljesíteni, ha a hatóságtól erre felhívást kapunk. Erre én a legudvariasabban többször felszóllítottam őket, hogy lakásunkból távozzanak. **Borzaski** az asztalomt csapkodta, **Jonovác**nak pedig, aki őt hívta kifelé, szerbül ezt felelte: »Nem megyek addig, amíg kérésem nem teljesítik és ha nem teljesítik, lelövöm az egész családot.« Revolvert is akart rántani, de **Jonovác** megfékezte. Megtettem **Borzaski** ellen életveszélyes fenyegetés és magánlaksértés miatt a büntető feljelentést. **Borzaski** azt is mondta, amikor rendőrért akartam küldeni: »Mehetsz rendőrért, én már előbb ott volam és már kicsináltam, hogy ne jöjjön rendő. Majd megtanítom az árvaszéket, dr. **Pecárszkit**, dr. **Ludaicsot**. Fogtok még a levegőben repülni.«

Szenta, 1927 október 4.

Hj. Kincses Pdl.

Nagyon kényelmes és egyszerű az Aspirin bevétele tabletták alakjában.

Minden egyes tablettá súlya pontosan fél gramm (0,5 g). Könnyen és tisztán lehet zsebben hordan és bevenni. Dobjuk be egy pohár vízbe, ebben gyorsan szét-esik. De valódi Aspirin-tablettáknak kell lenni, az eredeti Bayer-csomagolásban.

— Béke van a topolai község és a plébánia között. Topoláról jelentik: Hétfőn délután tartotta Topola község képviselőtestülete az őszi idényben első ülését. Az ülésen, amely délután 2 órától este 8 óráig tartott, sok fontos ügyet intéztek el. Így elfogadták a község és az iskolák költségvetését. Békésen intézték el a párbér kérdését, amelyről két éve folyt a vita a község és a plébánia között. Barsy Viktor plébános iránti szeretetének és az egész községben megnyilvánuló osztatlan nagybecsülésnek köszönhető, hogy ebben a tekintetben most a béke teljesen helyreállt.

— Moziba ment a leány és nem tért haza. Szentáról jelentik: Zabos Veronika szentái tizenhétéves leány, régi ismerősével, Fehér Istvánnal vasárnap este a moziba men. A moziból hétfőn sem tértek haza és minthogy szülei és rokonaik kutatása hiábavalónak bizonyult, a leány édesapja, Zabos Balázs kedden megjelent a rendőrségen, jelentést tett lányának az eltűnéséről. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Rosenthal Mór, a világhírű zongoraművész Noviszadon. Noviszadról jelentik: Rosenthal Mór, a világhírű zongoraművész olaszországi turnéja előtt Noviszadon és Zagrebban tart egy-egy előadást. A zongoraművész noviszadi előadását október huszonhetedikén tartja meg az Ingyenkényér rendezésében a Szloboda-szálloda nagytermében. Rosenthal Noviszadról Zagrebba, onnan pedig Milánóba utazik.

KITŰNŐ LÁTÓKÉPESSÉGÉT

csupán a szakszerűen alkalmazott szemüveggel nyerheti vissza. Speciális Optikai Szakvizet és Javítóhely. Diplomás optikus

BENEDEK GYÖRGY, Novisad
a régi gimnázium épületében

— Adomány az ötszáz dináros jutalomból. Szili Margit, aki a Bács megyei Napló első ötszáz dináros problémáját megnyerte az ötszáz dinár jutalmat felvette a Bács megyei Napló kiadóhivatalában. Szili Margit a jutalomból ötven dinárt adományozott a nyomorgó Molnár Rozáliának. Az adományt rendeltetési helyére juttattuk.

— Leleplezték a zsidó hősök emlékművét Beogradban. Beogradból jelentik: Megható ünnepély keretében leleplezték le vasárnap a zsidó hősök emlékművét a beogradi katonai temetőben. A leleplezési aktust Öfelsége a király nevében Pojacsnik őrnagy, a király szárnysegéde végezte. A kormány részéről Obradovics kultuszminiszter és Milosavljevics tábornok közlekedésügyi miniszter vettek részt az ünnepélyen. A politikai élet előkelőségei közül is sokan jelentek meg az ünnepségen. Davidovics Ljuba és dr. Gyorgyevics Vladan volt miniszterelnökök is jelen voltak. Beograd város vezetősége a polgármesterrel az élén a rossz időjárás ellenére teljes számban résztvevett az ünnepségen, amelyet a beogradi szefard és eskenaz hitközségek együttesen rendeztek. Az ünnepi beszédet dr. Alkalay Izsák országos főrabbi tartotta. Beszédet mondtak még dr. Alkalay Salamon, a szefard hitközség és dr. Pops Frigyes az eskenaz hitközség részéről. A megjelent előkelőségeknek a rendező bizottság szépkötetű albumot osztott szét, melyben több mint háromszáz zsidó hősök képe és életrajza van megörökítve.

— A saját leánya ellen követett el erköfösten merényletet. A szubotícai törvényszéken kedden, zárt tárgyaláson tárgyalta a Pavlovics-tanács Báthi István szentái földműves bűnyűjét, aki a vád szerint a saját leányával több éven át folytatott szerelmi viszonyt. A bíróság a nyilvánosság kizárásával tárgyalta le az ügyet, az ítéletet azonban nyilvános ülésen hirdette ki Pavlovics elnök. A bíróság bűnösnek mondotta ki a vádlottat és elítélte nyolc évi börtönre. Az elítélt felebbezett.

— A Könyvbarátok Társaságának felhívása. A Könyvbarátok Társasága felhívja azokat az alapítókat és gyűjtőket, akiknél aláírási felhívások vannak, hogy az aláírási ivateket most már haladéktalanul küldjék vissza. A Könyvbarátok Társasága úgy tervezi, hogy az első könyvet, amit a tagok tagdíjajáruléka fejében kaptak, már októberben megjelenteti.

ZOLA

Nem maradtak fenn róla galdns szerelmi anekdoták, emlékeit nem olyas pazar erotikájú élethistória írzi, mint Musset Allredét s az ő párisi volta nem a Verlaine-féle bűnösöngu szellemben lobog. Széngzámérgzésben halt meg huszonöt évvel ezelőtt egy fanatikus életrohands után ez a könyvkereskedősegből lett hatalmas harcos és ez a halál talán stilszerű befejezése a Germinal robbanó bányalevegőjével túított életnek. Wilde az erköfrendészeti pallos eldi menekült a prild Londonból Párisba, az Élet Kirdlya! — és Zola Emil, az élet harcos építömestere, az emberi igazság bajnokságáért volt kénytelen futni Londonig, amikor a száműzött Dreyfus kapitányért emelt szót egyedül. Az ítélezők később Pantheon adták a halott Zoldnak — s az irodalmi kathedrdról kidtkozott naturalista regény, melynek Zola volt alkotóapja, megkapta a halhatatlanság cdfoló elégtételt, mert ma is eleven ereftü, pompás olvasmány az emberi közőségek élettörvényeinek, mozgató energiáinak felismerésével megalkotott oevre-je, a Rougon-Macquart ciklus, a Föld, az Igazság, a Termékenység, a Munka regényeiben megkomponált élő, mozgalmas, husvér-szagu és lelkes nagy csataképek. Azt a Párisi képviseli Zola, amely koronként az ébredő lelkiismeret gyultópontja, az emberi haladás és társadalmi fejlődés kötelességtudó őrsé és az enciklopédistáktól Zoldn dt vezet az a vonal, amely ma Roman Rolland és Barbusse személyében folytatódik. Henri Barbusse írja, hogy »a becsület is becstelenség, ha nem egész.« És Zola egész becsület, egész hit, egész ember volt.

m. f.

— Halálos verekedés Szerb Itebejen. Beeskerekről jelentik: Szerb-Itebejen halálos verekedés folyt le a község vendéglőjében. Vukov Milos földműves összeveszett egy ismeretlen vendéggel, aki egy söröskorsóval úgy fejbévágta Vukovot, hogy nyomban összeesett és pár óra múlva meghalt. A csendőrség az ismeretlen verekedő kézrekerítésére megindította a nyomozást.

A műértő közönség fotografusa Reményi, Rudićeva ul. 4. I. em.

— A beeskereki vámhivatal október 15-ikén szünteti be működését. Beeskerekről jelentik: A beeskereki vámhivatal értesítette a kereskedelmi és iparkamarát, hogy október 15-ikén beszünteti működését. A vámhivatal megmentése érdekében Alekszics Bogoljub polgármester kedden Beogradba utazott, ahol kérni fogja, hogy a közgazdasági szempontból rendkívül fontos vámhivalt hagyják meg Beeskereken.

Akiknek a szívük működése gyenge, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Szivszakorvosok megállapították, hogy a Ferenc József viz sulyos billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Jugoszláviai Zsidó Évkönyv. A zsidó újévre megjelent a könyvpiacra a III-ik zsidó évkönyv, amelyet az országos rabblegyesület évenként kiad. Az évkönyv szerkesztőségét ebben az évben is dr. Fischer Lipót vrsaci főrabbi vezette nagy szorgalommal és lelkiismeretes tudományos felkészültséggel. A vallásos naptáron kívül, amelyet dr. Alkalay Izsák országos főrabbi állított össze, érdekes statisztikai adatokat tartalmaz a naptár a jugoszláviai zsidóságról. Kilencvenkilenc szervezett zsidó hitközség van az országban, az ország egész zsidóságának lélekszáma 73.267, amelyből a Vajdaságra 21.349 esik. Az évkönyv közli az összes miniszteri rendeleteket, amelyek a zsidó hitközségekre vonatkoznak, ugyszintén a hittanítás tantervét is. Azonkívül az

évkönyv számos érdekes tanulmányt is tartalmaz. Dr. Alkalay országos főrabbi irattárok alapján megírja a zsidók történetét Szerbiában a XIX. században. Dr. Schick László zagrebi hitközségi elnök a zsidó nevekről írt szellemes értekezést. Dr. Guttmann Simon szombori főrabbi a zsidó kulturegyesületek keletkezéséről, dr. Niedermann Mór beeskereki főrabbi pedig a bibliai fordításokról értekezik alapos tanulmányban. Képvisele vannak még az irodalmi részben dr. Diamant, a tudós vukovári főrabbi egy tanulságos életrajzzal, dr. Schübringer Hinko gyakovól főrabbi a babonáról szóló értekezéssel és dr. Fischer vrsaci főrabbi az ujonnan megjelent zsidó könyvek ismertetésével. Néhány beletrisztikai ujdonságot is tartalmaz az évkönyv, amely minden vajdasági könyvkereskedésben beszerezhető.

Felülmulhatatlan Eau de Cologne Ch.

Bourjois-Paris 9378

— Házasság. Kulity Julia urleány és dr. Milojević Momir bajmoki községi orvos folyó hó 2-ikán házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Nyolcvan szerb költemény — magyarul. A magyar-szerb kulturközeledés ügyét hatalmas és jelentős lépéssel szolgálja az a lírai antológia, mely a modern szerb költők színe-javát mutatja be művészi magyar fordításban s mely *Bazsalikom* címmel pár hét múlva fogja elhagyni a sajtót. A *Bazsalikom*-ot Szenteleky Kornél állította össze és Debreczeni Józseffel, a tehetséges fiatal vajdasági poétával több, mint nyolcvan költeményt fordítottak le az antológia számára. A Knyizsevní Glasznik és a Letopisz nemes közeledési törekvései ezzel a könyvvel jelentős visszhangra találnak, mely talán a jövőben újabb, meghittebb kapcsolatokat fog kiváltani a magyar-szerb irodalmi és művészeti életben. A *Bazsalikom*-ot úgy a magyar, mint a szerb irodalmi körökben élénk érdeklődéssel várják. A vaskos kötet ára megrendelők számára negyven dinár lesz és a könyv már előjegyezhető a Bács megyei Napló könyvosztályában.

TÓZSDE

Zürich, okt. 4. (Zárlat.) Beograd 9.13, Páris 20.355, London 25.24 ötnyolcad, Newyork 518.65, Brüsszel 72.225, Milánó 28.32, Amszterdam 208, Berlin 123.575, Bécs 73.175, Szófia 3.75, Prága 15.375, Varsó 58, Budapest 90.725, Bukarest 3.24.

Szombori terménytőzsde, okt. 4. Buza bácskai vasut 292.50—297.50, rozs bácskai vasut 71—72 kg. 280—285, zab bácskai vasut 202.50—205, árpa takarmányi 61—62 kg. 220—225, takarmányi 63—64 kg. 230—235, tavasz 65—66 kg. 260—265, tengeri bácskai vasut 200—202.50, bab fehér nem válogatott 290—300, fehér válogatott 320—325, lisztek: Ogg 415—425, Og 415—425, 2-es 395—405, 5-ös 365—375, 6-os 315—325, 7-es 255—265, 8-as 195—205, finom korpa 170—175 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom: 80 és fél vagon.

Szentái gabonaárak, okt. 4. A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza 292.50 dinár, ótengeri morzsol 215 dinár, új tengeri decemberi és januári szállításra 160 dinár, csöves tengeri 122.50—125 dinár, takarmányárpa 222.50—225 dinár, sörrárpa 250 dinár, zab 180 dinár, rozs 280 dinár, heremag 1950—2000 dinár, bab 280 dinár, 0-ás liszt gg 470 dinár, főzölliszt 450 dinár.

Noviszadi terménytőzsde, okt. 4. Buza bácskai 78—79 kg. 2 százalékos 295—297.50 dinár, bánáti 78—79 kg. 2 százalékos 290—295 dinár, rozs bácskai 72 kg. 2 százalékos 280—290 dinár, árpa bácskai 65—66 kg. 255—260 dinár, zab bácskai 202.50—205 dinár, tengeri bácskai 202.50—205 dinár, bácskai új decem-

ber-januári 185—190 dinár. Lisztek: Og bácskai 425—437.50 dinár, 2-es 407.50—415 dinár, 5-ös 380—390 dinár, 6-os számu 327.50—337.50 dinár, 7-es 270—280 dinár, 8-as 205—210 dinár, korpa bácskai jutazsákokban 175—177.50 dinár. Bab bácskai új fehér 2 százalékos 320—325 dinár. Irányzat: csendes. Forgalom: 28 vagon. Komló: elsőrendű minőség 5.000 dinár, közepes jó minőség 4.000—4.500 dinár. Irányzat az elsőrendűre és közepes jóra kellemes. Forgalom közepes.

Budapesti értéktőzsde, okt. 4. Magyar Hitel 90.4, Kereskedelmi Bank 131, Magyar Cukor 240, Georgia 19.6, Rimamurányi 127.5, Salgó 79, Kőszén 744, Bródi Vagon 3, Beocsini Cement 256, Naciel 181, Ganz—Danubius 200.5, Ganz Villamos 176.5, Athenaeum 28.5, Nova 43, Levante 26.2, Pesti Hazai 241. Irányzat lanya.

Budapesti gabonátőzsde, okt. 4. A gabonátőzsde irányzata tartott. A készáru-piacon valamennyi cikk ára változatlan, a határidőpiacon a buza és a rozs ára nem változott, a tengeriben nagy forgalom mellett nagyobb az árváltozás. Hivatalos árfolyamok pengő értékben a határidőpiacon: Buza októberre 30.24—30.38, zárlat 30.20—30.22, márciusra 32.50—32.70, zárlat 32.52—32.54, májusra 32.82—32.96, zárlat 32.82—32.84, rozs októberre 28.88—29.02, zárlat 28.94—28.98, márciusra 29.92—30.08, zárlat 29.94—29.98, tengeri májusra 24.74—25, zárlat 24.70—24.74, júliusra 25.50—25.52. A készáru-piacon: Buza 29.95—31.05, rozs 28.85—28.40, árpa 23.50—25.75, sörrárpa 26—31, köles 23.50—24, tengeri 24.25—24.50, zab 22—23, repce 46—47, korpa 18—18.25.

KINTORNA

— Kérek egy vasuti jegyet Beogradba.

— Oda és vissza?

— Hogy kérdezhet ilyent, hiszen az anyósomnak váltom!

*

— Azt mondja, termékeny az a föld, amit ebben az újságban hirdetnek?

— De milyen termékeny! Ha egy fogpiszkálót elültet benne, hát egy távirópózna nő ki belőle!

*

A vendég odahívja a vendéglőben a pincért:

— Hallja, ez már igazán disznóság. Mindennap légy van a levesben.

— Pardon — feleli a pincér — tessék csak visszaemlékezni, tegnap szivarvég volt.

*

A főtisztelendő ur egy nagyobb társaság kíséretében tengeri utra készült. Már készen volt minden, el is indultak, de mikor a tengerpartra értek, a főtisztelendő ur habozni kezdett. Hívei egyre biztatták, valósággal cipelték magukkal, de mikor a hajóhidra ért, makacsul megtorpant és egy tapodtat se ment tovább.

— Csak nem fél talán, főtisztelendő ur? — kérdezték.

— Tudjátok — felelte a pap — az ilyen tengeri hajón tulságosan az Isten kezében van az ember.

SPORT

Uruguay válogatottja 1:0-ra verte legnagyobb ellenfelét

Négy évi kényszerzünet után újból lejátszották a délamerikai „Lipton-serleg” mérkőzést — 81,754 néző 3.646,500 dinár bevétel

— Kiküldött munkatársunktól —

Buenos-Aires, szeptember 1. A régi és legkomolyabb riválisok, Dél-amerikai országainak két sampion-csapata: az Uruguay-i és argentinai amatőr szövetségek válogatottjai négy évi kényszerzünetelés után ismét összemérték erejüket és tudásukat a legnagyobb dél-amerikai díj: a „Lipton-serleg” birtoklásáért. A négy év utáni összetalálkozás minden vonatkozásában, kihárításában és arányában grandiózus volt. A csapatok: valóban maximumát adták a futball játékszámban való zsonglórugósságnak, akadémiás-tudásnak és mesteri felkészültségnek. A vendéglátó argentinai főváros, Buenos-Aires: hivatalos ünnepeket csinált a nagyjelentőségű sporteseményből. Zászlódsz, fogadtatások, félnapos munkaszünet és hivatalos parádék adtak tekintélyes komolyságot és jelentőséget a kétórás kiüdelemnek. A közönség: már a kora reggeli órákban megszállotta a „Boca Juniors” óriási futball-stadionját, amit az építészek ötvenezer ülőnézőre terveztek meg — de délután két órára, mikorra a mérkőzés kezdetét jelezték, már kilencvenezer ember szorongott állva, egymás hegyén-hátán korlátokon, plakátfalakon, tribünök tetőjén, zászló- és lámparudakon, a közeli házak erkélyein, lapos tetőin, ablakpárkányain és hádogesatornáin, hogy tapasztalhasson, üvöltöthessen és fűtyülhessen kedve szerint azoknak, akiket az olimpiai versenyek szenzációs eredményétől eltekintve is megillet a „világ legjobb amatőrei”-nek titulusa.

Csodálatos volt az egész, grandiózus és kolosszális, olyan, amelyet talán csak a délamerikaiak tudnak megcsinálni. A mérkőzés: minden erők megismerése, szívre-, ideg- és izmok utolsó, roppant teljesítményére menő játék, amelyben az olimpiai győztesek voltak szemmel láthatóan győztesek, de — Fortuna isten-asszony, különös kedvezésből mégis csak elvitték a győzelmet. Kínos, keserves, hajmeresztő — de mindig és állandóan védekezést jelentő küzdelem után majdnem véletlenül, egy elkésettnek indult lusta támadás megszerezte Uruguay-nak az első — és döntő — gólt. Argentína népe, a szorongó-drukkoló kilencvenezrek hálásak voltak ezért is. Másfél órán keresztül drukkolták a gólt és örültek, hogy végre láttak egyet. Mindegy volt nekik, hogy ki adta és ki kapta. Tomboltak a gólnak. Egekig üvöltöttek az uruguayi Scarone nevet. Iszonyatos féltelmes, szédítő volt ez az ováció. A montevideóiak — az uruguayi csapat ötezernyi kísérője — áttörték a pályára vezető vaskaput és sírva, kacagva torzult arccal ölelték körül Scarone-t. Sőt akarták szedni boldogságos elragadtatásukban és a szegény, szerencsés Scarone félig ájtultan kapálózott a honfitársak feje fölött, a levegőben, ahová a leggyorsabb lábú gratulánsok emeltek. Tíz perche került, míg a rendőrség megtisztíthatta a pályát az „idegenek”-től és tovább folytathatták a mérkőzést. Most aztán, egy láthatatlan, hatalmas karmester dirigálása mellett, taktusra bömbölte a roppant tömeg a revans vezényszavát, a honi csapat legényességének szülő hisztériás biztatást: „Ar-hen-ti-nósz!... A-vantí!”... Elhőmbölték tiszszor, huszszor. Teli tüdővel. Dühölt szemekkel. Aztán verték a hármastaps dühörgő-pergő vielőit. És megint újra kezdték: „Ar-hen-ti-nósz!... A-vantí!”

Az utolsó percekben már őrlőgöngyöcsé fajult ez a biztatás. Formálisan magukon kívül voltak az emberek. Már nem győzték tüdővel és tenyérrel: százyolcvanezer emberi láb döngött a vastribünök keményfapadlóján s ez olyan volt, mint a Dante-szimfónia harmadik tétele. Midőn „a pokol kapni előtt állunk” és minden hangszert fortissimóiban, az infernalis zsvaj, kín, gyötrellem, borzalom kacagás, ördögi röhög, szél, vihar, tűz, víz, elemek viaskodása olvad össze egy idegtépő, csodálatosan és borzalmasan szép szimfóniába — aminek egy kettős sípjelvet véget, a pokoli zsvajban alig hallható csupán és mégis minő hatalom: beretvával metszi el az orkán százezer torkát, kísérteties csönd lesz, megdermednek az emberek: „Determinado!... Vége!”

Döbönt kétségbeesés vonaglik az ar-

cokon. Nyitva maradnak a szájak. Zilálnak a tüdők. A torkokat sírás fojtogatja... De csak egy percig. Aztán újra berohan a pályára az uruguayiak aránylag kis csapata és sírva emeli vállára a győzteseket. A kormányzó tribünje fölött felárbóca ereszkedik az argentinai lobogó, mintha nemzeti gyászt jelentene be a főváros népének. A miniszterek fanyar arccal gratulálnak a győztes csapat kapitányának és az Uruguayt képviselő potentároknak. Argentína hadügyminisztere egy nagyon rövidre fogott, savanyú dikcióval átadja a féltetes arany-serleget Nasozzinak a „Retenentes”-nek, ahogyan honfitársai és a délamerikai sportkörök becézik őt. Nasozzi boldogan öleli magához a vagyont érő aranykupát és széles gesztussal felé: „büszkeségei fogják megőrizni és egy mulva büszkén fogják visszaadni, ha a sors úgy kívánja — az argentinaiaknak, akikől még vereséget elszenvedni is dicsőség a szomszéd testvérszág szerény fiainak!... Ekkor hangzik még egyszer a tapsvihár. De ez már nem a lelkesedés, nem az elragadtatás, nem a hajszoló biztatás. Ez már csak konvencionális taps. Hideg és kimért, mint a spanyol-etikett szabályai... (Itt pedig mégis csak a spanyolok voltak többségben. Mindkét ország hivatalos nyelve: spanyol.) És aztán megindult az embererdő hazafelé, hogy egy esztendeig készüljön az új, a még hatalmasabb és elkeseredettebb mérkőzésre.

A „Lipton-serleg” 1904-ben alapították, vándordíj gyanánt, Uruguay és Argentina legjobb amatőr-válogatottja részére. A vándorserleg megalapítása óta, mindannyiszor, valahányszor kitűzték a serlegmérkőzést, mindkét ország közvéleményét hónapokon keresztül csigázta, kínozza a kérdés: ki viszi el a serleget. Heves harcok, ellenségeskedéssé fajuló egyetkezési viták, pompás trial-mérkőzések, hetekig tartó öszlálék-gyakorlatok és a nemzeti becsület védelmére menő intézkedések, készülődések és klikk-harcok előzték meg mindenha a „Lipton-serleg” mérkőzést, de még sohasem annyira talán, mint az idén. Ennek a hatványozottan kínos izgalomnak a magyarázata pedig abhar van, hogy 1924 óta, amidőn Uruguay puccs-szerűen cserben hagyta a délamerikai kontinentális futball szövetséget és bejelentette a párisi (colombési) olimpiászon való részvételt — a Lipton-serleg mérkőzést nem játszották le. Szakadás állt be az uruguayi és argentinai amatőr-szövetségek között és mindkét országban két pártta szakadt a szövetség: európaistákra és kontinentálisokra. Az előbbieket követelték, az utóbbiak elhanyagolták a Nemzetközi Futball Ligához való csatlakozást.

Ebben az évben végre győzött az európaisták álláspontja és a négy évig tartott ellenségeskedés után megkötötték a békét. A szövetségek közti béke demonstrálásának első ünnepe volt a Lipton-serleg mérkőzés kiírása.

Tizenhetedszer játszották le ezt a nagyvezetőségű nemzetközi mérkőzést, ami nemcsak a délamerikai államokból, hanem Észak-Amerikából és Európából is nagy publikumot vonzott. Unatkozó milliók, grand seigneur-ök és tehetőss sport-mecénások zárandokoltak el Buenos-Airesbe, hogy a két nagy rivális mérkőzését végignézhessék. A tizenhetési mérkőzés mérlegében még mindig Argentínáé a fő. Argentína amatőr-válogatottja hétszer vitte el a serleget, míg Uruguay csak most vitte hatodszor. Eldöntetlen volt a mérkőzés négy ízben. Az 1923-ban megtartott utolsó mérkőzés is eldöntetlen, 0:0 volt. Gólarány 20:18 Argentína javára. A Lipton-mérkőzést 1914-ben a háború kitörése miatt, 1920 és 1921-ben szövetségek közti differenciák miatt, míg 1924, 1925 és 1926-ban az olimpiai-puccs miatt nem tartották meg. Mindannak dacára, hogy hivatalosan háborúság állott fenn a két szomszédállam szövetségei között, barátságos mérkőzésen többször találkoztak a válogatottak. Legszenzációsabb volt az olimpiai utáni barátságos-válogatott, amelyen az argentinaiak az olimpiai győztes csapatot azon melegebben, ahogy hazáérkeztek Európából 2:1-re megverték.

A mérkőzésre 32.143 tribünjegyet (a 3 péső) és 49.611 állójegyet (a 1 péső) adtak ki a pénztáraknál. Eszerint az összbevétel 81.754 pésőt, dinárra átszámítva: 3.646.500 dinárt tett ki.

A közönség már reggel tíz órakor ostrom alá vette a pénztárakat és ettől kezdve, aki jegyet váltott, tüstént el is helyezkedett a tribünökön. Mozgó konyhák szolgálták ebédrel és uzsonnával a „biztos ami biztos” felszólaló betelepeltetteknek. Délután egy órakor a rendőrség lezárta a stadion kapuit, mert a pályára befogadóképessége a 81.754 jegyes emberrel ki volt merítve. Nemcsak a tribünökön, de a tribünök előtt körbefutó öt méter széles kocsiuton is ember-ember hátán állott. A pénztárak előtt azonban még mindig nagy tömeg szorongott. A rendőrség intézkedését iszonyu elkeseredéssel fogadták a kintrekedtek. A spanyol vér hamarosan felforr az erekben, a főbejártnál áttörték a rendőrkordont és a tömeg feltartóztatlanul tödült befelé az acélhálóval védett belső pálya felé is. Ezek voltak a „rohamjegyesek”. A lovasrendőrség áttakozni volt kénytelen. A pályán felállított mentőrségek 134 embert szállítottak körhözba, közöttük 29 láb- és kartöréses embert, akik kerítésen, tetőkön és falakon való mászás és a tribünökön való tolongás közben sérültek meg. Legalább kétszázra becsülik azoknak a könnyű sérülteknek számát, akik saját lábukon távoztak a nagy mérkőzés színelhelyéről és háziápolás alá kerültek. Jellemző a tömeg magatartására és a kivétevelyt rendőrség tehetetenségére, hogy a köztársasági elnöknek, a kormányfőnek és egyéb előkelőségeknek csak a lovas rendőrség a kajaival tudtak utat nyitni a tömegben keresztül, de a dísztribünre már sehogy sem tudtak feljutni mert a tömeg birtokba vette a kormány-páholyt. A játékosokat huszonkét percnyi kínlás után, az emberek feje fölött, a levegőben, egyenként tudták kivonszolni a pályára. Az acélhálóval védett belső pályát is lovasrendőrkordon vette körül, hogy a tömeg betörését megakadályozza és a játék szabad lefolyását biztosítsák.

Azonban: ebben a roppant nagy tömegben a női nemet mindössze vagy két tucatnyi asszony — amerikai, angol és európai hölgyek — képviselték.

A nők, ha csak nem annyira elszántak, hogy állják a csipkedéseket és fogdosszokat — távol tartják magukat olyan helyzettől, ahol nagyobb tömegek verődnek össze.

... Olyan volt ez, a mérkőzés, mint egy nagy argentinai temetés!... Argentínában a temetésen sem szabad részt venni az asszonyoknak. Ez is bevett szokás náluk!...

(p. z.)

Vasárnapi sportprogram

A SzAND—ZsAK bajnoki mérkőzés elmarad

Vasárnap, a bajnoki szezon ötödik fordulóján négy első- és öt másodosztályú bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra, csupán a SzAND—szuboticei ZsAK mérkőzés marad el, miután erre vonatkozóan a két egyesület vezetősége megállapodott.

Szuboticeán a Bácska a Szombori Szokóval mérkőzik. Erős küzdelemre van kilátás és ezáltal a szuboticei csapat valószínűleg jobb eredményt fog elérni, mint a legutóbbi vasárnap a Szombori Sporttal szemben. A Szokó ma nincs a legjobb formában és ha állóképes csapatkal kell összemérnie erejét, feltétlenül alul marad.

Szuboticeán játszik le az SzMTC—Szentá AC-meccset is. A mérkőzés kiemeltje teljesen nyílt, tekintettel mindkét csapat gyenge formájára. Az SzMTC ugyan a legutóbbi mérkőzését Vrbászon megnyerte, de ez a győzelem hármannyire is értékesnek látszik, még nem jelent javuló formát a csapatban.

Szomborban az első osztály jönna, a Szombori ZsAK a Szombori Sporttal mérkőzik. Favoritként a Sport indul. Vrbászon a Szuboticei Sport vendégszerepel. A Sport az idén szintén rosszul startolt és jelenleg is a bajnoki lista utolsó helyén áll, de vasárnap könnyen szerezhet két pontot.

A második osztályban a Villanytelep a Konobárral, a Ferrum a Postásokkal, a Szombori TK a Torzsai AND-dal, a Topolai SK a Csantaviri AC-vel és a Sztaribecsei Szokó a Vrbászi Amatőr-sal mérkőzik.

Held nélküli megy a SzAND Budapestre. A szuboticei bajnokcsapat tudvalevőleg szombaton Budapestet játssza a Ferencváros—Hungária kombinálttal. A hétfői napon még úgy volt, hogy a SzAND csak Ördögöt fogja nélkülözni a fontos mérkőzésen, kedden azonban Held, a bajnokcsapat kiváló centerfedezete is bejelentette, hogy hivatali elfoglaltsága miatt nem utazhat a csapatral. Remélhető, hogy a kifutó játékos mégis szabadságot kap és résztvehet a SzAND-ra nézve oly fontos budapesti mérkőzésen.

A SzAND és a Bácska találkozása az olimpiai napon. A zagrebi futballszövetség elrendelte, hogy az olimpiai napon Szuboticeán a SzAND-nak és a Bácskának kell egymással mérkőznie. Ezt a rendeletet már megelőzte a szuboticei alszövetség egy korábbi határozata, amely az olimpiai nap programjába szintén a SzAND—Bácska-meccset illesztette. Elrendelte a szövetség azt is, hogy az olimpiai napon valamennyi sportegyesület tagjai dreszben kötelesek felvonulni, hogy ezáltal is felkelték a közönség érdeklődését.

SZTARIBECSEJ

Szoko—Csantaviri AK 1:0 (0:0). II. osztályú bajnoki mérkőzés. Bíró: Kujundzics. A kedvezőtlen idő ellenére is szépszámu közönség nézte végig a Szoko és a csantaviriek küzdelmét. A szifáló esőben s a sáros-csuszós talajon a mérkőzés állandó Szoko-fölénnyel folyt le, annyira, hogy a csantaviriek egyetlen lövése sem jutott túl a Szoko védelmén. A csantaviriek elkeseredett és lelkes ellenállásán azonban megtört a Szoko-csatarok minden akciója. A második félidő 23-ik percében azonban Polák gyönyörű korner-beadását Katatics védhetetlenül a hálóba fejelte.

A jugoszláv futballszövetség közgyűlése. A jugoszláv futballszövetség vasárnap tartja évi rendes közgyűlést Zagrebban. A közgyűlésen a szuboticei alszövetséget Béni Simon alszövetségi elnök és Szegedinszki Nesztor főtitkár fogják képviselni.

Pollák Ernő kétszázadik mérkőzése. Pollák Ernő, a Sztaribecsei Szoko kifutó csatárjátékosa a Szoko—Csantaviri AK mérkőzés alkalmával szerepelt kétszázadszor az egyesület színeiben. Pollákot a közönség és a két csapat legényessége lelkes ünneplésben részesítette, az egyesület vezetősége pedig értékes ajándékkal lepte meg.

Orth a magyar válogatott középcsatára. Budapestről jelentik: A csehszlovák válogatott ellen játszó magyar csapat középcsatára Orth lesz, aki már teljesen kiheverte bokasérülését. A magyar csapat így áll föl: Amsel — Fogl II., Fogl III. — Borsányi, Bukovi, Vámos — Ströck, Konrad II., Orth, Hirzer, Kohut. Tartalékok: Fehér, Dudás, Opat.

Az amszterdami olimpiád az utolsó. Bécsből jelentik: Sportkörökben elterjedt hírek szerint a jövő nyáron megtartandó amszterdami olimpiád az utolsó ilyen természetű sportesemény lesz és az 1932-re Los Angelesben tervezett olimpiai játékok megtartására már nem kerül sor. Maga Coubertin báró, az olimpiai bizottság elnöke, aki a múlt évszázad végén újból életre hívta a klasszikus sportversenyeket, szintén beismeri az olimpiai játékok esődjét és a minap egy francia laphon kijelentette, hogy eszméje nem sikerült, mivel a nagy tömegek az olimpiádtól távolmaradtak és minden állam csak néhány reprezentatív bajnokot szerepeltet. Az olimpiádok célja a tömegsport fejlesztése, a nemzetek nagy sportgárdájának nemes vetélkedése volt, ehelyett azonban rekorderek küzdenek egymással. Ilyen körülmények között az olimpiádok létjogosultsága igen kérdésessé vált. Maga Coubertin báró is úgy vélekedik, hogy a Los Angeles-i olimpiád már elmarad. Kétségtelen, hogy a professzionizmus térfoglalása a sportban szintén egyik oka az olimpiai játékok esődjének, mivel a professzionista sportolók nem vehetnek részt az olimpiádon.

SZINHÁZ

Traviata

A beogradi Opera vendég-játéka

A beogradi Opera kiváló együttese hétfőn a *Traviatá*-t, Verdi legnépszerűbb operáját mutatta be zsufoit ház előtt. Az együttes meg is érdemelte az érdeklődést, amely az előadás iránt megnyilvánult. Ugy a szereplők, mint a *Mata-sics* karmester vezénylete alatt álló hatalmas zenekar kifogástalanul működött és teljes mértékben érvényre juttatta a darab szépségeit. Az eredeti szereposztás ugyan változást szenvedett, mert a szubotica közönség előtt már jól ismert *Balaban* baritonista nem jöhetett el Beogradból, de a helyére állott *Pichler* hamarosan elfeledtette ezt a szerepváltozást és minden tekintetben pótolta kiváló kartársa hiányát.

Violetta — a kaméitász hölgy hálás, de nehéz szerepében *Volevacs* asszony mutatkozott be. Magas szopránja tiszta csengésével valóságilag elragadtatta a közönséget. Különösen a nagy áriában adott olyan teljesítményt, amely a legelső művésznök sorába emeli. Kár, hogy partnere, *Tomics* — Alfréd szerepében — már nem nyújtott annyit, mint amennyi várható volt tőle. Nagy hanganyaggal rendelkezik, de az átmenetekkel nem tud megbirkózni. Az apa szerepében *Pichler* szintén kiváló művésznök mutatkozott, baritonja elsőrangú. A kisebb szerepekben *Vrhunecseva* kisasszony, *Petrovics*, *Trilunovics* és *Stetanovics* teljesen kielégítőek voltak, éppúgy a kórus is, amely fegyelmezett és precizen énekel.

Meg kell még emlékeznünk a sikerült rendezésről, amely *Rakitin* érdeme, valamint a díszletekről, amelyek modernnek és szépek, s amelyeknek az a külön érdekességük, hogy már Szubotican készültek. A díszleteket *Rajkovics* Koszta festőművész, a beogradi Opera díszlettervezője tervezte.

D.

A »Csókról csókra« bemutatója a Nép-körben. Szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg a »Csókról csókra« szombati és vasárnapi bemutatója iránt. A bemutatóra teljesen új női és férfi ruhák készülnek. Az előadás nagy meglepetés lesz a közönség részére, amennyiben a rendező a szubotica előadásokon még szokatlan új színpadi és nézőtéri

trükkökkel fogja meglepni a közönséget. A szereposztás a legkiválóbb. Az operett zeneszáma bizonyára a legnépszerűbbek lesznek. A főszerepeket *Oláh Jolán*, a becskerékiek kedvence, *Plukovics Mancsi*, *Török Mancsi*, *Reményi Sári*, *Nyáray Rezső*, *Kóhalmy Jenő*, *Kiss Jenő*, *Szabó Marci* és *Bleszics József* játsszák. A második felvonásban előfor-

duló angol betétet a városi kávéház-beli *Schwarzmanov* kitűnő jazz-zeneke-ra fogja kísélni. A »Csókról csókra« előadása tehát minden tekintetben ki fogja elégteleni a legmagasabb igényű színházi közönséget is. Az előadást *Szabó Márton* rendezi. Jegyek az előadásokra *Krécsi* könyvkereskedésében kaphatók.

KÖZGAZDASÁG

Megnyilik a szubotica-bajai vonal

Baja-Szeged közt Jugoszlávián át bonyolítják le a forgalmat

Bajáról jelentik: A most folyó jugoszláv-magyar tárgyalásokkal kapcsolatban Magyarországon már komoly előkészületeket tesznek arra, hogy rövid időn belül megnyíljon a Szubotica-bajai vasutvonal.

Szuboticáról Bajára, illetve Bácsalmásra Halason át lehet utazni, mert a közvetlen vasúti vonalat esztendők óta elzárva tartják. Ez a helyzet rendkívül káros egy a jugoszláv, mint a magyar gazdasági érdekek szempontjából. Európában aligha van másutt vasúti vonal, amit csak azért nem használnak, mert a multban olyan foku volt a két szomszédállam közt a bizalmatlanság, hogy még abban is hazaárulást szimatoltak, hogy a sínek egyik országból a másikba futnak.

Szubotica és Baja közt, Jugoszláv részről most csak Csikériáig közlekedik a vonat, bajai jelentés szerint azonban a vasutvonal megnyitását annyira bizonyosnak tartják, hogy a napokban *Litke* pécsi üzletvezető a Baja-csikériai vonalon helyszíni vizsgálatot is tartott

s úgy itt, mint a bajai állomáson különböző kibővítéseket és renoválásokat rendelt el.

Az új októberi menetrendbe nincs ugyan felvéve a Szubotica-bajai vonatösszeköttetés, információink szerint azonban

ez semmiképpen sem akadályozza a vonal megnyitását.

A bajai vonal megnyitásával Baja és Szeged közt a személyforgalmat Jugoszláv területen át bonyolítják le s az utasok utlevél és vízum nélkül utazhatnak a Baja-szegedi vonal-szakaszon.

Baja és Szeged közt a forgalmat eddig úgy bonyolították le, hogy az utasok előbb Halasra, onnan Fegyeházára s innen Szegedre utaztak.

a két órás ut most fél napig tart.

A vonal megnyitása után a magyar utasok zárt vasúti kocsikban utaznak át a jugoszláv területen s itt ki nem szállhatnak. Ugyanígy történik az utazás a csehszlovák területen keresztül Marmarosziget és Huszt között.

Országos tiltakozó gyűlést hívnak össze a szentai kereskedők a nagy adóterhek miatt

Egy más után szünnnek meg Szentán az üzletek, egymást érik a fizetésképtelenségek és a csődök

Szentáról jelentik: A szentai Kereskedelmi Egyesület hétfőn este ülést tartott dr. *Zagorica* Iván közjegyző elnöklété alatt. A kereskedők harmadosztályu kereseti adó kérdését tárgyalták. Elkésere-dett hangon panaszták, hogy a kereseti adókirovót bizottság előadója nem vajdasági, nem is ismerheti a szentai kereskedők vagyoni helyzetét. Elhatá-

rozták, hogy az állami adóhivatalhoz és a szubotica kerületi pénzügyigazgatóság-hoz öttagu deputációt küldjenek *Kerepesy* Vince országgyűlési képviselő vezetése alatt, hogy közszólják az adókirovót bizottsági előadó fölmentését és legalább ötven százalékkal szállítsák le a kereskedők adóit.

A kereskedők azt sérelmezik, hogy az

adóegységesítési törvény meghozatalát már évek óta igéri a kormány és még mindig nem terjesztették a parlament elé. Ezért szünnnek meg, vagy vándorol-nak a nagyüzemek Szerbiába, ahol az adó nem sújtja őket olyan érzékenyen.

Egyik kereskedő felemlítette, hogy »büntetésből« emelték fel egyesek adóját, egy másik szónok pedig elmondotta, hogy kereskedőtársára azzal az indok-lással róttak aránytalanul nagy adót, hogy az illetőnek nagy kirakata van. Ha valamelyik kereskedő állami egyenes-adója, amely alapul szolgál a kereseti adó kivetésnél, kevesebb volt 1925. évben, mint 1926-ban, akkor az 1925. évi kere-seti adóját is az 1926-iki egyenes állami adó alapján vetik ki.

Kimutatták a gyűlésen, hogy egymás-után szünnnek meg Szentán az üzletek, egymást érik a fizetésképtelenségek és csődök és a kereskedőket támogatás helyett óriási adókkal sújtják. Éppen ezért elhatározták, hogy ha sérelmeiket a legrövidebb időn belül nem orvosolják, október hó végén országos tiltakozó gyűlést hívnak egybe Szentára és ott konkrét adatokkal fogják bemutatni a kereskedelmet fojtogató adókirovési és adóbe-hajtási módszereket.

RADIÓ-MŰSOR

(A város mellett az am hullámhosszt jelenti)

Szerda, október 5

Bécs (517.2 és 577) — Graz (357.1) 4.15: Hangverseny. 6.10: Turisztika. 6.30: Kertészeti. 7.00: Tiroli népmondák. 8.05: Népszerű est, ének és zene. Blü-mel: Induló. Strauss: Egy éj Velencé-ben, nyitány. Klein: Wiener am Nil, ke-ringő. Cound: Der Tribut von Zamora, fant.

Berlin (484 és 566) — Stettin (252.1) 12.00: Harangjáték. 4.00: G. 5.00: Köl-temény. 5.30: Svájci zene, dalok. 8.30: Schubert-est. Utána újság és sport hí-rek.

Budapest (555.6) 9.30: Hírek, közgaz-dacég. 11: Grafonola koncert. 12: Idő-jelzés és hírek. 5.15: Kamarazene. 6.30: Novellák. 7.15: Posta. 8.30: Hangver-seny.

München (535.7) — Nürnberg (303) 11.15: Dalok. 5.15: Citera. 7.00: Tarka est. rádiókabaré. Rossini: Tancred, nyitány. Leoncavallo: Bajazzók, fant. Verdi: Alarcosbál. René áriája.

Moszkva (1450) 7.30: Hangverseny munkásoknak. 9.00: Táncczene. 10.30: Hangverseny. 10.55: Harangjáték.

A 7-es SZAMU CELLA

(2)

REG

Bár az arcán forradás volt, mégis Balafree szép volt, azonban nem a szent Germain, ne-greabeli nők sápadt szépsége volt, melynek fényét és bíját *Viollet* vagy *Worth* idézi elő... hanem a fiatal leányoké, kiknek arcát a szabad mező éltető levegője barnítja. A fiatal nő *Bouquillart* unokájá-nak mondta magát, de a holtak-kávéházának egyet-len vendége se látta az ökmányokat, melyek azo-nosságát igazolták volna.

Balafree mindent megjegyzett, mi körülötte történt és néha-néha eltűnt a teremből és az udvarra ment, honnét nem sokára ingadozó léptekkel, komor tekintettel jött vissza. Egyszer szembe talákozott *Bouquillart*-al és megállította:

— Hát ez a két mihaszna itt marad? kérdezte az osztára mutatva, melynél *Fil-de-Fer* és *Bec-de-Gaz* ültek.

— Miért ne maradnának itt? felelte *Bouquillart*.
— Tibart tehát nem jó el?
— De eljő.
— A tőbblével?
— Nagy órára várom.
— És nem félsz attól, hogy meg'átják?
— Eh!... Tibart és a báró rendben vannak...
am pedig az idegent illeti, akit bejelentettek, az ő dolga, hogy vigyázzon magára, nem az enyém.

Balafree éles tekintetet vetett *Bouquillart*-ra, az-tán gúnyosan mosolygott.

— Amint látszik ten?

dá metsző hangon — és attól tartok, hogy megfede-kezel egyezségünkről.

— En! — hebegte *Bouquillart*. — Miért?
— Akarod, hogy eszedbe juttassam?
— De miért?
— Hát nem nekem bérelték-e ki ezt a helyiséget?
— Az igaz.
— Nem abban egyeztünk-e meg, hogy neked adva át az igazgatást, az egyedüli urnó itt én leszek?
— Hát ki mondja az ellenkezőt?
— Nem esküdtél-e meg, hogy engedelmeskedni fogsz mindaddig, míg min'legyükünk elérí titkos célját.
— Megszegtem volna ígéretemet?
— Valójában még nem; de egy idő óta bizonyos zavart veszek észre rajtad, valamint bizonyos tétová-zást viselődben, Vigyázz, mert szemmel tartalak és bizonyos lehetsz benne, hogy a legesekélyebb árulási szándékra nem foglak el'hibázn.

Bouquillart felelni akart, de ebben a pillanatban az udvarra nyíló ajtót megkopogtatták és Balafree egy intéssel elhallgattatta őt.

— Elő! Ne feledd, amit mondtam és különösen arra vigyázz, hogy oda ne küldjelek vissza, honnét jöttél.

Ezzel ott hagyta az ámuló *Bouquillart*-ot és az aj-tóhoz szaladt, hogy kinyissa.

A küszöbön egy férfi jelent meg.
— Egyedül vagy? — kérdezte jobbra-balra nézve.
— *Bouquillart* van ott — felelte Balafree.
— A többiek még nem érkeztek meg?
— Várjuk őket.
— Jól van! menjünk a pavillonba... Korábban jöttem, beszélni valóm van veled.

Balafree engedelmeskedett és tíz perccel későb-ben az idegennel együtt a pavillonba lépett. Ez volt azon idegen, kiről *Bouquillart* említést tett. Fiatal volt, alig harminc éves, fekete széme sötéten csillogott bár-senysapkájának ellenzőle alatt, haja hamvas szőke, keze finom, lába parányi volt.

Balafree meggyújtotta a hatágu kis gyertyatartó-

és leült a pamlag lábához, melyen az idegen helyet foglalt.

Mert — és ez is történetünk egyik érdekessége — a terem, melybe léptek, nem hasonlított a holtak kávé-házának többi részére.

Öltözöfőle volt, melyben az akkori izlés és a di-vatos fényűzés minden szeszélyét egyesítette.

Balafree helyet foglalt az idegen lába előtt és pil-lantásában, melyet reá vetett, egész lelke tükröződött vissza.

— Beszéded van velem, Leó — mondá — hall-gatlak.

Leó néhány pillanatig nem felelt, tekintete elmé-lyedt a fiatal nőben és arca sugárzott.

— Szép vagy ma, minőnek még nem láttalak... és vannak pillanatok, midőn azt hiszem, most szeretlek először.

Balafree a szavakra összereszt a boldogságtól.

— Most érzem, hogy szeretsz... rebegete elpirul-va — és én is szeretlek.

— És addig, míg így szeretsz, úgy érzem, soha se érhet szerencsétlenség!

— Tehát baj fenyeget! — szolt közbe élénken a fiatal nő, félig fölemelkedve.

— Talán! — felelte Leó. — Majd megmagyará-zom.

Leó átölelte a fiatal nőt.

— Nyugodjál meg — mondá — életemben már a legborzasztóbb veszélyek fenyegettek és azért mindig megmenekültem, azonban a helyzet most komoly és azért jöttem.

— Valaki megismert?
— Nem hinném.

— De gyanakszol talán?
— Igen, a csapszék gazdjára... a... a Ki-csoda ez az ember?

— Nyomorult... a börtönből jött — felelte a nő — és majd meghalt éhen, midőn talákoztam vele.

— Mit követelt el?

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Broj 393—1927.

Poziv

Budući je Milorada Pavlovića u Adi nalazeću se apoteku dr. Pavle Semere apotekar kupio i budući je na ovo odnoseći se kupoprodajni ugovor Ministarstvo Narodnog Zdravlja pod brojem AP. 31082—1927. odobrilo, pozivam sve one, koji u vezi sa ovom prodajom apoteke imaju na potonjoj bilo ma kakvog potraživanja, da isto u mojoj javnoj beležničkoj kancelariji u Senti (Stevana Sremca ulica 6.) najduže do 10-og oktobra tek. god. do 17 sahati u svom ličnom interesu prijave i isto verodostojnim ispravama dokažu, jer se u protivnom slučaju i posle isteklog roka ujavljena potraživanja neće uzeti u obzir.

Senta, 1-og oktobra 1927. godine.

Dr. Ivan Zagorica
kr. javni beležnik.

393—1927. szám.

Felhívás

Miután a Pavlović Milorád-féle Adán elfekvő gyógyszerterát dr. Szemere Pál gyógyszerész megvette és az ide vonatkozó szerződést a Közegészségügyi Minisztérium A. P. 31082—1927. szám alatt jóváhagyta felhívom mindazokat, akiknek ezen fent megjelölt gyógyszerterárral szemben bármi néven nevezendő követelésük van, hogy ezen követeléseiket, hitelesen igazolva, közjegyzői irodámban (Sztevana Sremca 6.) folyó évi október hó 10-én délután 17 óráig a saját érdeklükben annál is inkább jelentsék be, mert a későbbi bejelentések figyelembe egyáltalán nem vétetnek.

Senta, 1927. évi október hó 1-én.

Dr. Ivan Zagorica
kr. javni beležnik.

9970

Magyar vizum nem szükséges!!

Kedvezményes vasuti utazás Budapestre és vissza 1927. szept. 21-től október 22-ig.

Fenti időn belül a magyar határ vizum nélkül léphető át és a vizum Budapesten 50%-os kedvezményrel adatik ki. A vizum két havi tartózkodásra jogosít

Fenti 30 nap alatt a Budapestre és vissza való utazásra, nemkülönben a Budapesten keresztül eszközrendő átutazásra lényeges vasuti díjmérséklések, továbbá szállodai és vendéglői kedvezmények adatnak

A vizumnélküli utazásra, a vasuti és egyéb kedvezmények igénybevételére jogosító igazolványok (40 dinár és portó beküldése ellenében).

Szubotica: Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala, Kereskedők és Gyárosok Egyesülete (Lloyd), Közgazdasági Bank, Kereskedelmi és Iparbank.

Novisad: Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala, Putnik Utazási Iroda, Kereskedelmi és Iparbank.

Velikibecskerek: Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala, Velikibecskereki Takarékpénztár.

Velikibecskerek: Takarékpénztár — Schenker & Co. Filiale (Alekszandrova ul. 13.)

Velikakikinda: Centralna Stedionica, Központi Takarékpénztár.

Szombor: Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala, Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Bácskai Gazdasági Egyesület.

Senta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete.

Novivrbas: Országos Hitelbank R.-T.

Pancsevo: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete Népbank R.-T.

Beograd: Putnik Utazási Iroda, Bank és Kereskedelmi R.-T. (Terazija 5.), Utlevehivatal és Magyar Kereskedelmi Megbizott (Beograd, Palata Akademie, tel. 20—23) szerezhetők be.

Elegáns párisi modelljeim érkeztek.
Bársonykülönlegességek
Bikkek, filzkalapok
100 dinártól kezdve
A legnagyobb választék
ESZTERKA-nál a korzón

Burgonya Káposzta Hagyma Torma

legelőcsöbban kapható

Hoffmann János

Szeged — Telefon 134

Jugoszlávia legobb és

legelőcsöb

női divatszalonj

WEINERT**SUBOTICA**

l., Paja Kujundžićeva ul. 22.

Ruhak már D. 100-tól is

Köpenyek " 200 "

Aljak " 50 "

Külön gyermek-ruhazabóság

Varró és tanulóanyagok fel-

vételnek 3592

ELŐNYOMDÁT

MODERNŰ FELSZERELVE,
LEGELŐCSÖBBA SZÁLLITLeopold
Sámuelelőnyomda berendezési gyára
Senta

4852

Borbélyok figyelembe

27-28 polárt beretvák, polárt fenők, szijak, kövek, solingeni és angol beretvák, ollók, hajvágógépek stb. állandóan raktáron és olcsón kaphatók. **Orvosi műszerek** és minden vágóeszközök élesítése és javítása legelőcsöb.

MEZNERICS PÉTER

ékes és műkőszőrűsnél

Subotica, l. Brozova ul. 5.

Naptárarúsítók figyelembe!

Mielőtt bárhonnán naptárt venne vagy rendelne, kérjen ajánlatot a MINERVA-NAPTÁRAKRÓL

1928-ra

Vajdasági Magyar Naptár
Jézus Szent Szive Naptár
Gazdák Naptára
Petőfi-Naptár
Kis Naptár

A naptárak még szebb kiállításban jelennek meg, mint tavaly s minden naptárnál lényegesen olcsóbbak

Ha szépet,

szellemeset
és vidámot

akar olvasni,

rendelje meg az a ábbi négy könyvet

40 dinárért

Csofite: Szerelmes ördög

Firenzuola: Szerelmi néphistóriák

Scachs: Farsangi komédiák

Tersanszky Jenő: Havasi selyemfiu

Kapható a

Bácsmegeyi Napló könyvosztályában

TÜZIFÁT

elsőrendű bükkfahasáb, franko bármely vasutállomásra legelőcsöbba szállít

„KOMERC“

Trgovačka Agentura

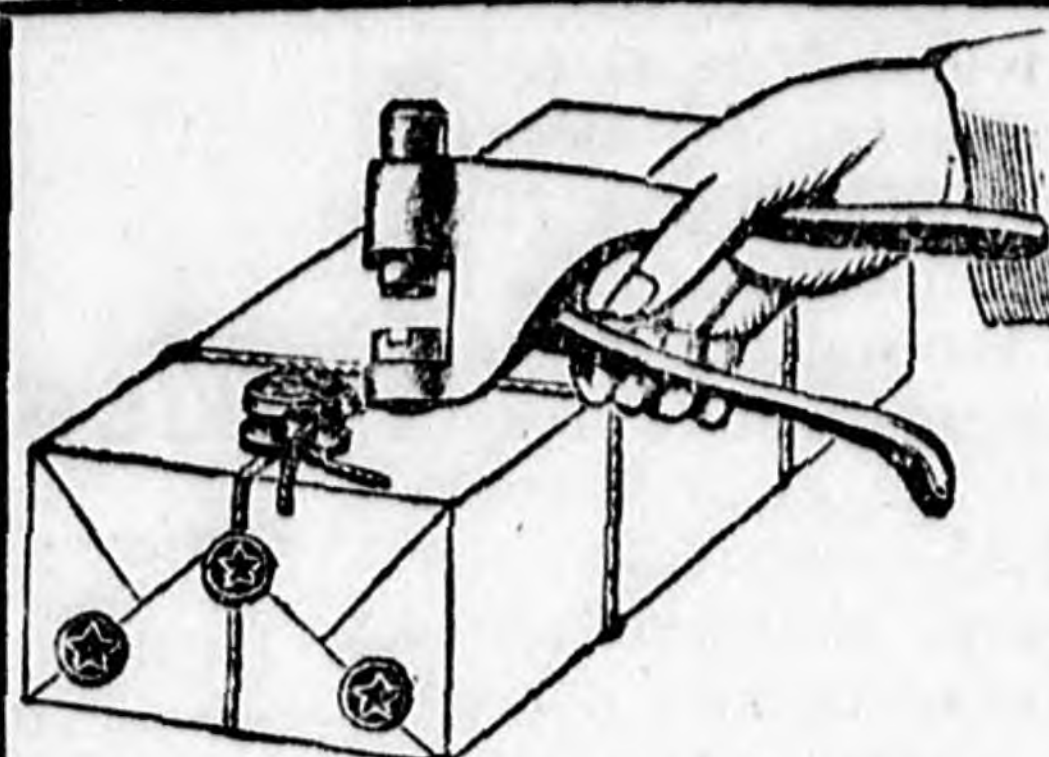
ZAJEČAR

6399

Az ország minden községében

felveszünk képviselőket. Allandó, nagy kereset minden fáradság nélkül, céltudatos reklámokkal hatásos támogatás. Ajánlatok „J. K. Nr. 291-1“ jellege alatt az Interreklam d. d. hirdetőiroda címére küldendők Zagreb, Marovska ul. 30

1831

Malmok, gyárosok, kereskedők figyelembe!

Zsákok, bálák, postacsomagok, írószőrcsacólemezek, plombák bármilyen kívánt dombornyomású felirattal

Weitzenfeld és Társa cégnél
Subotica

BETEG IDEGEK

Ahány nappól az év áll, annyi újabb szenvedésen megy át az ideges ember, mert a rossz, kimerült idegek elkeserítik az életet és sok-sok szenvedést okoznak. Szurások és huzódó fájdalmak, szédülés, félelemérzet, felelődalai vagy egész főfájás, fülzugás, szembántalmak, emésztési zavarok, álmatlanság, izzadás, nyilalások, munkaképtelenség és sok más egyéb jelenség mind a gyenge, kimerült és beteg idegek következménye.

Hogyan szabadul meg ettől a bajtól?

A valódi Kola-Lecithin által, mely az emberiségnek a jótétemények forrása. Csodálatos módon előmozdítja a test működését, erősíti a gerincvelőt és az agyat, edzi az izmokat és a végtagokat, erőt és életörömet nyújt.

Az egészséges idegekért való harcban

a Kola-Lecithin gyakran valószínűleg csodákat művel, a tulajdonképeni tápanyagokat a vérképződés legvégső helyéig elviszi, megelevenít, felvidít, fiatalítja és erőssé tesz. Önnek is meg kell győződnie, hogy az igazat ígértem Önnek, mert a legközelebbi két hét alatt mindenkinek, aki levélben hozzám fordul, teljesen ingyen és bérmentve küldök egy kis doboz Kola-Lecithint és orvos könyvét hosszú és sokoldalú tapasztalatokkal. Irja meg világosan az Ön címét, azonnal elküldöm Önnek az ígért dobozt és könyvet teljesen ingyen.

VERLAG:

E. Pasternack, Berlin S. O.

Michaelkirchplatz 13. — Abt. 757

“Dama” Divatszalon Subotica

TOLSTOJEVA ULICA 21. SZ.

„Alexa“ nyakkendőgyár

értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy az őszi nyakkendő újdonságok megérkeztek és

10.000 darab

kerül mártól kezdve eladásra darabszámra és nagyban is Vojnovičeva ulica 5. Beograd szálloda mögött

PUDLERBERTA

ezuton értesíti a mi ilyen tisztelt hölgyközönséget, hogy

női kalapüzletét

amely 17 év óta a Városláza épületében volt, a mai nappal az

urí kaszinó házába helyezte át

Kérem továbbra is a subotici és környékbeli hölgyközönség

szíves pár-fogását és igyekezni fogok, hogy ezután is szép, izléses és finom munkámmal rendelölmet a legtejesebb mértékben kielégítsem

Saját iskola-táskák készítése

bőrből és vászonból, valamint ridikülök legolesőbban csakis a készítőnél kaphatók:

Schlager Henrik, Subotica

speciális bőrnődös és bőrnő-kereskedése, Aleksandrova ul.

KÖTŐGÉPEK

minden nagyságban, ugyszintén kötőgéptük és kellékek jutányos árban kaphatók — részletfizetésre is

Forgács Benő cégnél Novisad

Pašičeva ulica 22

GRAND HOTEL PARK NAGYSZÁLLODA

Budapest, VIII., Baross-tér 10

Telefon J. 330-82, 331-83

A magyar főváros legnagyobb és legkényelmesebb szállodáinak egyike 200 szobával, a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben
Központi gőzfűtés, állandó meleg és hideg vízszolgáltatás
Szobák 3 pengőtől feljebb
Kitűnő konyha. Fajborok és pezsgők
Csaádi kávéház elsőrangú cigányzenével, nyári terasszal — — — Külön termék

ZORA VODA!

LEGJABB SZER AZ ŐSZ HAJ ELLEN! Nem fest, hanem visszaadja az ősz hajnak az eredeti színét. A használatot a zagrebi egészségügyi osztály 1796/1920. sz. a. vegyelemzéssel engedélyezte és teljesen ártalmatlannak nyilvánította. A siker biztos és tartós. Egy üveg ára postaköltséggel 1.50 D 35. Megrendelések utánvétel mellett küldetnek. Cim: Proizvodnja ZORA VODE Zagreb, Du a ulica 32. 7894

Törv. védve

Vajdasági városokban és nagyobb községekben K. prisel ket keresnek

A KOVÁCS-FELE

Nagyenyei Arckenőcs

és

Borax-szappan

evtuzdek óta elismerten a legjobb és legártalmatlanabb arcszeplő és bőrfinomító szer. — Kapható minden gyógyszer-tárban, drogeriában, és illatszerüzletben. — Főelárusító: **Drogeria Herel Subotica**, Aleksandrova ul. 1.

HAMBURG SÜDAMERIKANISCHE DAHPFSC IF. ANRIS-ESSEL CHAFT

Képviselő Sombor Páriška ul. 2. **RADIOVJ KOVAČIĆ**

Az összes felvilágosításokat a Brazília-Uruguay-Argentiniába való kiutazáshoz, a képviselő kívánatról díjmentesen adja. **Legnagyobb hajzási társaság a délamerikai vonalon.**

Az utasok csakis gyors hajókkal lesznek továbbítva. **Elsőrendű konyha. Különleges III-ik osztályú hajók.**

Nem ígérünk ingyen könyvet és nem szelvényt küldünk,

hanem finom papírra nyomott, díszes keménykötésbe kötött kiváló irodalmi munkát

az utódállamok magyarsága számára!

Mikszáth Kálmán válogatott regényei

12 kötetben. - Egy keménykötésű, díszes kiállítású könyv ára 10 dinár a rendelőnek kikézbcsítve.

Semmi egyéb költség nincs!

Megjelennek: Szent Péter esernyője, Beszterce ostroma, Noszty fiu esete Tóth Marival, Különös házasság, Uj Zrinyiász, Akli Miklós, Prakovszky, a süket kovács, A kis primás, Galamb a kalitkában, Tót atyafiak, A jó palócok, A vén gazember, A beszélő köntös, A fekete város. Minden kötet teljes és önálló egész.

Először a „Szent Péter esernyője“ jelenik meg!

Ezek a könyvek könyvtárosi forgalomba nem kerülnek és csak azok kaphadják meg, akik az alábbi megrendelőlapot kivágják és 10 dinár megrendelési összeggel együtt Minerva-Nyomda Subotica címre, legkésőbb október 15-ig beküldik. Szétküldés a rendelés sorrendjében.

Itt levágandó

Szelvény

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

Alulírott ezennel megrendelem Mikszáth Kálmán válogatott regényei című 12 kötetes művet, kötetenként 10 dinár vételáron. Az első kötet: Szent Péter esernyője című regény kötetét példányáért 10 dinár vételárat egyidejűleg beküldöm.

név

lakhely

postás cím

Képviselletek

átvennek a Vajdaságra. Saját autókkal utazunk garanciával szolgálhatunk.

STOJANOVIC

Komp.,

9915 Perlez, Bánát

Beograd közelében fekvő vaggongyár elsőrangú kocsifényező

keres, aki a waggon kittelés, csiszolás és fényezés munkálatait tökéletesen érti, egyelőre csoportvezetőnek, később az üzem megnevekedésével aüzemvezetővé lép elő. A szerb nyelv tudása szóban és írásban feltétel.

Az ajánlatban kor és eddigi alkalmaztatások felsorolandók, melyek később eredeti okmányokkal igazolandók. — Az ajánlatok a lap kiadóvállalatába küldendők „Megbízható fényező” jellegre. 9915 nyező” jellegre.

Vasöntőde!

Üzembe hoztam modernül berendezett és különleges olvasztási eljárással működő öntődémet.

Vállalok

tömeg és gépöntést az előírt keménységi fokra, valamint egész könnyűöntéseket.

Dugattyu - gyűrtüknek különleges öntvények méret szerint. Üzemem modern gépekkel van felszerelve úgy hogy a megöntött géprészeket meg is munkáljuk.

Vállalok mindenféle gépjavitást és autogén-hegesztést. 1923

Hamburger mašinska industrija Subotica (Teherpályaudvarral szemben) Telefon 556

Öntés mindennap!

HADNAGY

asztalosmester készít épületmunkát. Festott butorok állandó raktára. Javitásokat vállal. SUBOTICA 1575 Petrogradska ul. 6

SZENTI ÉS VIRÁG

épület-műbutorasztalosáru ipartelep Subotica. Telefon: 3-83.

Készítenek: műbutor, épület, portál, parkett, üzletberendezést stb.

Nyári kerti és tonett székek, valamint parkett állandó raktáron és olcsón kaphatók. **Arajánlatot díjmentesen küldünk bárhová.**

Jugoslavenska Banka d. d.

ZAGREB

folyósít **100.000** dinártól kezdve nyolc százalékos amortizációs kölcsönöket tiz és tizenöt éves visszafizetésre

Szükséges okmányok: 1. telekkönyvi kivonat, 2. kataszteri birtokiv, 3. városi házaknál teljes terv 9807

KORZO MOZI

Szerdán utoljára
1000 szintű lepke
Laura la Plante drámai attrakciója
Csuörtöktől
JACK LONDON regényének zsánerében készült alaskai film
Vadon szava
Főszereplő: **RINTINTIN**
emberi értelemmel bíró szanitéz-kutya
Előadások kezdete naponta mindkét moziban 4, 6 és fél 9 órakor

LIFKA-MOZI

Égész héten mindennap
VAJDASÁGI PREMIER!
Sivatag árvái
Rendezte: Georges Fitzmauritz
Főszereplők:
BÁNKY VILMA
RONALD KOLMAN
Eredeti zenével!
Eredeti zenével!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címző kétféleképpen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felblyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdések, közlésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

GERVBEN
szenvedőknek

FIRMUS patent sérvkötő a legújabb találmány, a legnagyobb sérvnél is biztos védelem!
Haskötők, gumifűzők, gumiharisnya, egyenestartók, minden orvosi gumiáru, kötszerek, műszerek, mindenféle betegápolási cikkek a legjobb minőségben a legolcsóbb áron kaphatók
DEUTSCH IZIDOR
orvosi műszerésznél
Telefonszám 216 **Subotica** Alapított 1897

Régi, bevezetett és ismert

RÉSZLETÜZLET

keres ügyes, szorgalmas ügynököket, biztosított jövedelemmel Novisad és környékére. — Ajánlatokat **SMOLKA** hirdető iroda Novisad továbbít.

Most jelent meg a

Polgári Jog Esettára

I. évfolyamának első füzeté a Magánjog, Kereskedelmi- és hiteljog, Perjog
Minden jogásznak, ügyvédnek, bírónak nélkülözhetetlen
Ara Din. 60.—

Kapható a

Bácsme gyei Napló Könyvosztályánál
Vidéki megrendeléseknél 5.— dinár portó

VÁROSI MOZI

Szerdától - vasárnapig

J'ACCUSE
Vádollak

A legnagyobb francia film, melynek rendezője a híres **ADEL GANCE**
A főszerepekben a Comedie Francois és a nagy opera tagjai: **Severin Mars, Romuald Ioube, Desjardins, Marise, Da vray Mancini, Angele Gny.**
Előadások kezdete délután 4, 6 és este 1/2 9 órakor.

Boroshordók, hatvanhektós és kisebbek, jókarban, olcsón eladó. Bővebbet Földes ruházlet. 9858

Szlavónbródban a város főterén jólmenő vegyeskereskedés betegség miatt olcsón átadó. Biztos existencia garantálva. Hiteleképes és garanciátnyújtó vevőnek nagyon előnyös fizetési feltételek. Szükséges tőke 25-30.000 dinár. Aleksander Friedmann, Brod na Savi. 9890

Egy darab 505-ös Fiat személyautó, kitűnő állapotban olcsón eladó. Cim: Novivrbas, Kulai ut 635. 9877

Komplett fehér hálószoba, ebédlödván, hat fotelszék, egy diván lőszőrrel, jutányosan eladó. Kornhauser, Petrogradska ul. 19. Subotica. 9948

Hengerszék, 21. sz. dupla rovátkolt, jutányos áron eladó. Vízhányó István, Vrbica, posta Crnabara, Banat. 9926

Üzleti pénztár és kis iroda üvegfallal eladó. Ullreich Testvérek vaskereskedésébe, ahol az egész üzletberendezés is eladó. 9913

„ORPHEUS” HNIS RUDOLF
zeneműkiadóhivatal
SUBOTICA, Jelačićeva 6
Klasszikus és modern zeneművek, az egész akadémiai tananyag, zenekari művek. Kar-mester urak részére külön zenekari osztály. Filmkísérő zeneművek, Versenyen kívüli árak. Árjegyzékek ingyen

Hölgyek figyelembe!!
A legújabb modellkalapjaim megérkeztek

PARIS
Szendi József, Subotica
Pašićeva ulica 9

ABLAKÜVEG
minden méretben legolcsóbban kapható

Drag. Obradović
üvegyári lerakat
Beograd, Knez Milana ulica 31.
Uroševa Pivnica

Tankönyvek
Árjegyzékét ingyen küldi bárkinek magyar- vagy németnyelvű iskolák részére
Lipsitz i Lampel
könyvkiadó Subotica 7851

H A
kárptos munkára van szüksége for- ul-
jon bizalommal
FARKAS kárptoshoz
Subotica Zmaj Jovinc trg
(Minsrv. palota mellett.)
Ahol már heti részletfizetésre kaphat sezlont, madracot.

APOLLO, NOVISAD

Okt. 3, 4, 5-6
Harry Liedtke legjobb filmje
A fekete hegyek hercege
egy nemesszüvű herceg kalandjai 6 felvonásban
Főszerepekben:
HARRY LIEDTKE
Kiegészítő:
„Európa Gyöngye”
svájci tájak 1 felvonásban
6-án jön:
CSARDÁSKIRÁLYNO

Egy borszivattyu eladó. — Koller rézműves, Subotica Csirkepiac. 9869

Jókarban levő fiaker, lovakal vagy anélkül is eladó. VI., Miletićeva ul. 52. 9884

KÜLÖNFÉLE

Kétszoba-konyhás lakás a beltéren butorral (1 ebédlő és 1 hálószoba) átadó. Érdeklődni lehet: Sreća kiházásító egyesületnél, Vilsonova ucca.

Több üzlethelyiség az Aleksandrova ulica 6. számú házban kiadó. Érdeklődni lehet Jelačićeva 9. 9958

Különbejárati, elegáns utcai parkettás szoba azonnalra kiadó. Bővebbet Ivan Antunović ul. 3. 9963

Luszterek és más réz avagy bronztárgyak galvanotechnikai uton való tisztítását és színezését vállaljuk. — Medjanski vaskereskedés. Subotica. 8808

Az adai határban harminc láncc föld tanyával hasznosbérbe kiadó egy vagy több évre. Érdeklődni Botka Vilmosnál Bačko-Gradište. 9672

Nizza „Danube” Családi Otthon. Butorozott szobák Minden kényelemmel fényűzően berendezett szobák 15—50 frankig. Felőtt leányok hosszabb időn át teljes ellátásban részesülnek (Pension). Cim: Direction de la Maison de Famille „Danube”, Jovanovitch, 20 Avenue de la Victoire, Nice, France. 9776

Különbejárati butorozott udvari szoba kiadó. Tolstojeva (Ódor) ul. 9. 9921

Felsőosztályú gimnazista mellé intelligens diáklakótársat keres teljes ellátásra uri család a központban. Cim a kiadóban. 9951

Pincehelyiség a beltéren üzlethelyiségnek is használható, azonnal kiadó. Érdeklődni a Bárány-szálloda portásánál. 9410

GUMIBÉLYEGZŐT bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankonanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsme gyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

Lagner

uri és női fodrász üzletben a kiszolgálás vezet
Bubihajvágás, manikűr, ondulás, hajfestés, hajmunka, maskirozás és babaklinika
Mindenféle női haját a legmagasabb áron vessz
Jovan Lagner
fodrász, Pašićeva ulica 6

HÁZASSÁG

Sok vagyonos nő vagyonosan urakhoz is férjhez menni óhajt. Megbizást elfogad „Amor” házasságközvetítő iroda, Temesvár. 4. Str. Berteloth 21 1622

FOGLALKOZÁS

Ügyes fiut tanulónak fizetéssel felvesz Bózsó szabó, Zenede épület. 9955

Jóházból való kifutófiu felvétetik Zsuljević szücsnél Sokolska 15. 9957

Fakereskedésem részére keresek detailszakmában teljesen jártas tisztviselőt. A szerb, magyar és német nyelvű tudása szóban és írásban megkivántatik. — Írásbeli ajánlatokat a fizetési igények megjelölésével kérek. Beer Vilmosné, Velika Kikinda. 9961

Intelligens munkás, harisnyaszövőgéphez azonnal felvétetik. Előnyben aki már a textilszakmában dolgozott. Fakó harisnyagyár, Szubotica. 9964

Tűzőnő-tanulóleány felvétetik Danica industrija cipela. 9972

Tanonc, jobb házból való fiu azonnalra felvétetik Sonnenberg i Drug, Karadjordjev trg 9, férfi szabóság és konfekció-üzlet. 9962

Intelligente ernste Dame die in sämtlichen Hausarbeiten gewandt ist und im Haushalt mithelfen kann, wird per sofort gesucht. Offerte mit Zeugnissabschriften in die Administration unter No. 9785. 9785

Droguista szakember, sok éves praksissal, e szak összes ágaiban jártas, beszél szerb-horvátul, németül és magyarul, állást keres mint droguistasegéd, vagy utazó. Ajánlatokat — „Szakember” jellegre a kiadóba kér. 9876

Gyógyszerészyakornoki állást keres felvételi vizsgázott nő szerb nyelvtudással Fleischer, Čoka (Banat). 9901

Fűszerkereskedőség felvétetik azonnali belépésre fiatal, aki az államnyelvet bírja és kis üzletbe megfelel. Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegre kiadóba. 9919

Erősebb kifutó felvétetik F. Bedó, Šenoe ul. 19. 9974

VÉTEL-ELADÁS

Eladó kis családi ház 31.500 dinárért, áll két szoba, konyha, kamara és pince, az udvar végében külön szoba, konyha, kamra, a zentai főútvonalnál, Bosanska ulica 3. szám. A ház november 15-én átvehető. Közvetítők eladás esetén egy százalékkal díjaztatnak. 9971

Gumi- és kombiné-fűzők fehér és színes, a legjobb kivitelben. Gutai Ferencné. VIII., Ostojićeva ul. 29. 9164

Elsőrendű író, számoló, címző és sokszorosító gépeket és azok kellékeit a legelőnyösebben vásárolhatja csak Paul cégnél, Noviszar Wilson-tér 7. 9583

Nemes gyümölcsfák őszi szállításra megrendelhetők Bednárz-féle faiskolában, Starakanjiža (Bačka). Kérjen árjegyzéket. 9705

Eladó Ford-aktor háromvasu ekével és egy vashordó 175 kg tartalommal. — Adam Gauder, Telečka 436 9701

Jumperruha tricót-szővetből az őszi divat.

Minden kivitelben, saját gyártmányu szövetekből mérték szerint a legolcsóbb áron készü.

Beck Jenő

kötött-szővottáru gyár speciális szaküzletében
Subotica, Rudičeva ul. (Gyümölcs piac)

Ujabb 500 darab

angol szövetből végig bélelt
női és leánykabát
érkezett raktárra

450 din.
Hegyi Fülöp
női konfekció áruháza, Szubotica